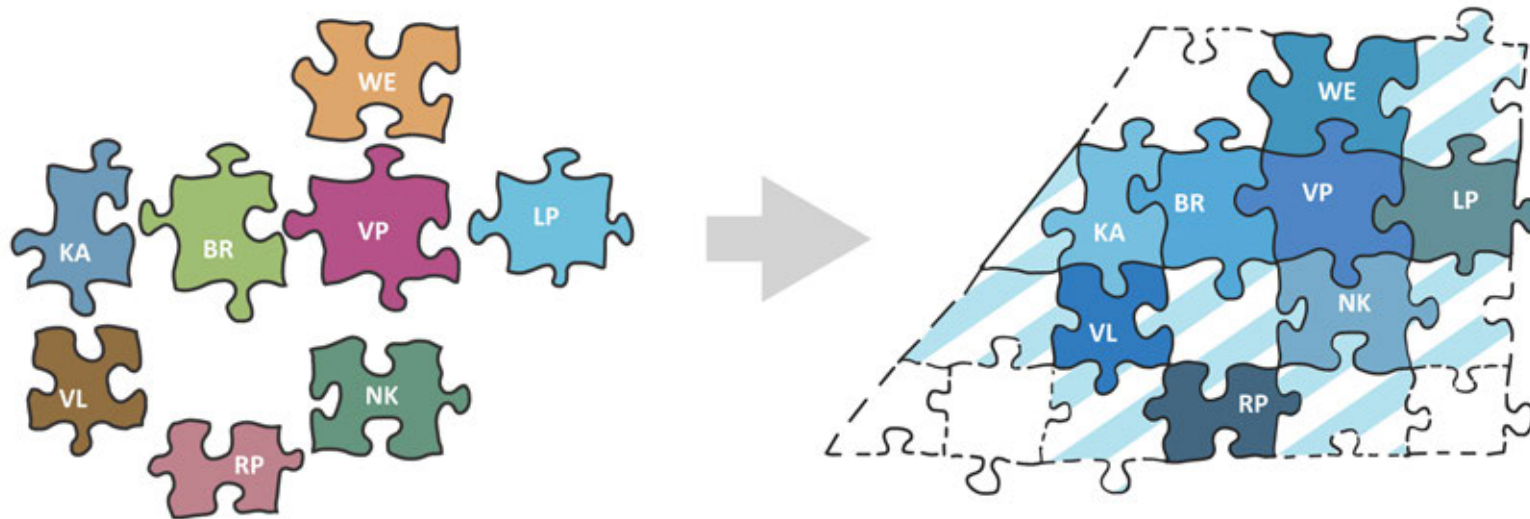

Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen 2025

Definitief
12 januari 2018

**HOLLANDSE
PLASSEN**

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Uitvoeringsagenda	6
1.1 Missie	6
1.2 Doelen	6
1.3 Meerwaarde uitvoeringsagenda	8
1.4 Totstandkoming uitvoeringsagenda	8
1.5 Organisatie	10
1.6 Financierings- & Uitvoeringsstrategie	12
1.7 Communicatie	15
Hoofdstuk 2 Regionale Agenda	16
2.1 Overzicht speerpunten	16
2.2 Overzicht raming	17
2.3 Vaarnetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit	20
2.4 Bewoners en bezoekers hebben de Hollandse Plassen ontdekt	22
2.5 Hollandse Plassen als sloepenparadijs	24
Hoofdstuk 3 Aanbevelingen	26
Bijlagen	27
B1 Totaaloverzicht projecten	28
B2 Toelichting projecten categorie twee	30
B3 Overzicht per gemeente	36
B4 Format input	50
B5 Legenda	51

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 geeft een toelichting op de missie, doelen en totstandkoming van de Uitvoeringsagenda alsmede de financierings- en uitvoeringsstrategie van organisatie en communicatie. In hoofdstuk 2 worden de regionale speerpunten omschreven. Voor de verschillende speerpunten is een raming opgesteld die de basis vormt voor de te organiseren cofinanciering. De aanbevelingen voor de noodzakelijke vervolgstappen worden beschreven in hoofdstuk 3. In de bijlagen staat het totaaloverzicht van de projecten, een nadere toelichting op de speerpunten en de inbreng per gemeente.

Samenvatting

De Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen is het resultaat van een unieke samenwerking van de HUP-gemeenten en de OPHP-ondernemers. In het voorjaar van 2016 hebben het HUP (Hollands-Utrechts Plassenberaad) en het OPHP (Ondernemers Platform Hollandse Plassen) een intentie-overeenkomst getekend om verder samen te werken.

Bij zowel de gemeenten als de ondernemers bestaat de ambitie om de Hollandse Plassen, als kansrijk gebied met vele ontwikkelingsmogelijkheden, steviger op de kaart te zetten en de kansen die er zijn, in de nabije toekomst of op langere termijn, te ontwikkelen. Deze Uitvoeringsagenda is opgesteld om te komen van deze 'kansen' naar het daadwerkelijk uitvoeren van projecten.

De ondernemers, die vertegenwoordigd zijn in het OPHP, hebben hun visie om meer bekendheid aan het gebied te geven, neergelegd in de 'Marketing Roadmap' en de 'Kansenkaart Hollandse Plassen'. Binnen deze marketingstrategie past ook de koppeling met het Groene Hart. Betrokken gemeenten hebben in gemeentelijke visies en programma's ambities en projecten benoemd, om de kansen die het water biedt in hun gemeente en regio te verzilveren. De Uitvoeringsagenda vormt het derde deel van de drieluik. De drie documenten geven gezamenlijk het complete verhaal: inzetten op goed onderling verbonden plassen die onderscheidend zijn door hun eigen unieke karakter en allen bekend staan wegens een hoogwaardig en aantrekkelijk voorzieningenniveau.

De meerwaarde van de Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen is een effectievere en efficiëntere realisatie van projecten door betere afstemming en coördinatie en de gezamenlijke inzet op (co-)financiering van projecten.

Deze Uitvoeringsagenda is opgesteld op basis van de input van de HUP-gemeenten en OPHP-ondernemers. Door het bij elkaar brengen en aanscherpen van de ambities tot de uitvoering in een gezamenlijke en dynamische agenda, kunnen projecten elkaar versterken en effectiever en efficiënter worden gerealiseerd. De gedeelde missie is hiervoor richtinggevend en vertaald in twee doelen: het vergroten van de bereikbaarheid en de bekendheid van de Hollandse Plassen.

Het vergroten van de bereikbaarheid

Het betreft fysieke en organisatorische projecten om de beikbaarheid en aantrekkelijkheid van de Hollandse Plassen te vergroten. Zoals bijvoorbeeld de aanleg van (hogere) bruggen of het optimaliseren van bedieningstijden. Het vergroten van de bereikbaarheid van de Hollandse Plassen is hoofdzakelijk een verantwoordelijkheid van de publieke partijen (zoals provincies, waterschappen en gemeenten) en daarmee zijn zij dan ook verantwoordelijk voor de input en uitvoering van dit type projecten.

Het vergroten van de bekendheid

Het vergroten van de bekendheid betreft met name projecten op het gebied van product- en dienstenontwikkeling van individuele of georganiseerde ondernemers en/of organisaties. Het overige deel omvat projecten ter versterking van het gebied als geheel aangeduid als gebiedsmarketing en gebiedspromotie. Het vergroten van de bekendheid is in hoofdzaak de verantwoordelijkheid van deze private partijen. Zij zetten zich in eerste instantie in om hun eigen product zo aantrekkelijk mogelijk te maken om deze vervolgens als collectief onder de aandacht te brengen.

De Uitvoeringsagenda vormt enerzijds een structuur voor het verbinden en ordenen van waterrecreatieve projecten van zowel gemeenten als ondernemers die bijdragen aan de missie en de twee doelen. Anderzijds heeft de Uitvoeringsagenda een dynamisch karakter, waarbij bestaande en nieuwe projecten die passen bij de missie en doelen kunnen worden toegevoegd. Daarmee biedt de Uitvoeringsagenda ruimte voor aanpassingen en aanvullingen. Onderscheiden projecten zijn uitvoeringsprojecten gericht op ruimtelijk-fysieke verbeteringen, projecten gericht op het versterken van de regionale samenhang en icoonprojecten Hollandse Plassen. Het totaal van de projecten in de Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen is de basis voor het organiseren van (co-)financiering.

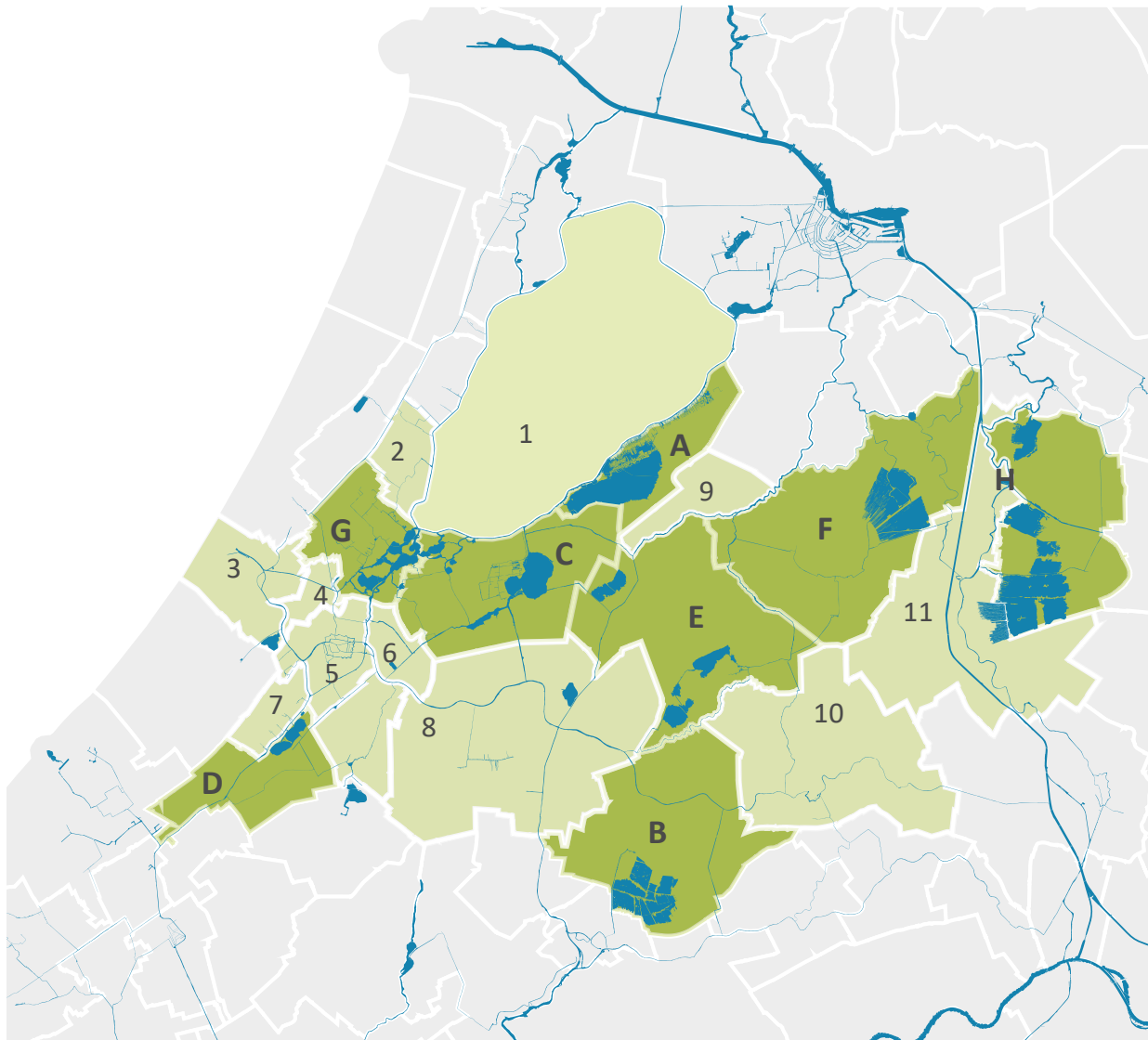
Voor de projecten gericht op regionale samenhang zijn drie regionale speerpunten voor 2025 geformuleerd:

- 1. Het vaarnetwerk Hollands Plassen van topkwaliteit.** Regionale coördinatie van vaarwegen en de realisatie van voorzieningen
- 2. De Hollandse Plassen ontdekt door bewoners en bezoeker.** Decentrale merk-&marketingstrategie met de nadruk op productontwikkeling
- 3. De Hollandse Plassen als sloepenparadijs.** Regionale coördinatie sloepvaren en activatie gastvrijheidseconomie

De publieke en private partijen committeren zich meerjarig aan de agenda en spannen zich in om de projecten ten uitvoer te laten komen. De Uitvoeringsagenda loopt tot 2025 en kent een dynamische opbouw. De financierings- en uitvoeringsstrategie is dusdanig vormgegeven dat er ruimte is voor overige partijen (gemeenten, provincies, waterschappen en ondernemers) om zich aan te sluiten. Ten tijde van het opstellen van de Uitvoeringsagenda hebben diverse gemeenten aangegeven deel te willen aan het HUP. Het HUP heeft daarmee de potentie om uit te groeien tot een coördinerende organisatievorm waar afstemming plaats vindt op regionaal niveau, passend bij het Hollands Plassengebied.

Om de Uitvoeringsagenda tot een succes te maken, wordt een aantal aanbevelingen gedaan om de agenda operationeel te maken en te komen tot daadwerkelijke uitvoer van de agenda. De aanbevelingen hebben betrekking op de organisatie, de aanpak en de middelen die nodig zijn.

HUP-gemeenten

A. Aalsmeer	→	Westeinderplassen
B. Bodegraven-Reeuwijk	→	Reeuwijkse Plassen
C. Kaag & Braassem	→	Kaagerplassen & Braassemermeer
D. Leidschendam- Voorburg	→	Vlietland
E. Nieuwkoop	→	Nieuwkoopse Plassen
F. Ronde Venen	→	Vinkeveense Plassen
G. Teylingen	→	Kaagerplassen
H. Wijde meren	→	Loodrechtse Plassen

Plassen

Verbindingsgemeenten

1. Haarlemmermeer
2. Lisse
3. Katwijk
4. Oegstgeest
5. Leiden
6. Leiderdorp
7. Voorschoten
8. Alphen aan den Rijn
9. Uithoorn
10. Woerden
11. Stichtse Rijnlanden

De lijst met verbindingsgemeenten is niet limitatief

Donkergroen: Plassen-gemeenten, Lichtgroen: Verbindingsgemeenten

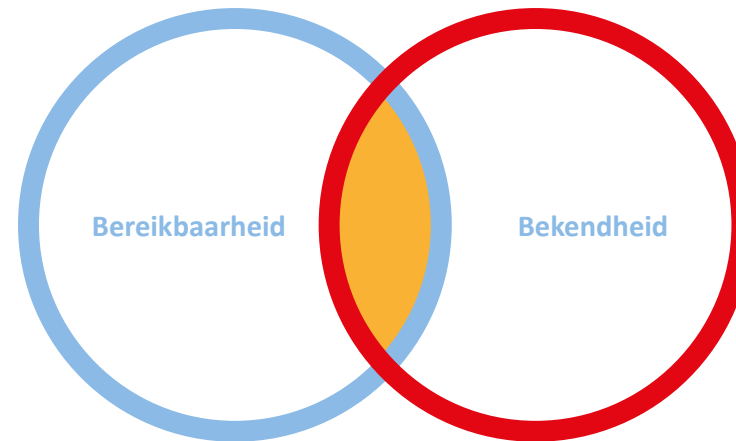
Hoofdstuk 1 Uitvoeringsagenda

1.1 Missie

De missie die partijen die participeren in deze Uitvoeringsagenda delen is het door samenwerking verder ontwikkelen en aantrekkelijker en bekender maken van het netwerk van plassen en verbindende routes tussen de steden, dorpen en landschappen van het Hollandse Plassengebied. Dit draagt bij aan het versterken van de economie, cultuur en natuur op en rond het water voor bewoners en bezoekers van de Hollandse Plassen. Door gezamenlijk thema's, opgaven en projecten op te pakken, kan meer samenhang in het gebied worden verkregen, zowel in het netwerk als in de informatievoorziening.

1.2 Doelen

Om te komen van 'kansen' naar het daadwerkelijk uitvoeren van projecten is de gedeelde missie vertaald naar de doelen: het vergroten van de bereikbaarheid en de bekendheid van de Hollandse plassen.

1.2.1 Vergroten bereikbaarheid

Het betreft fysieke en organisatorische projecten om de bevaarbaarheid en aantrekkelijkheid van de Hollandse Plassen te vergroten. Zoals bijvoorbeeld de aanleg van (hogere) bruggen of het optimaliseren van bedienings-tijden. Het vergroten van de bereikbaarheid van de Hollandse Plassen is hoofdzakelijk een verantwoordelijkheid van de publieke partijen (zoals provincies, waterschappen en gemeenten) en daarmee zijn zij in beginsel verantwoordelijk voor de input en uitvoering van dit type projecten.

Onderscheiden subdoelen zijn:

- Betere benutting van het bestaande netwerk
- Meer uitwisseling tussen land en water, resulterend in meer bestedingen
- Veiliger en duurzamer varen in de Hollandse Plassen
- Bestaande vaarwegen herstellen en waar mogelijk nieuwe vaarwegen ontwikkelen

1.2.2 Vergroten bekendheid

Het vergroten van de bekendheid betreft met name projecten op het gebied van product- en dienstenontwikkeling van individuele of georganiseerde ondernemers en/of organisaties. Het overige deel omvat projecten ter versterking van het gebied als geheel, aangeduid als gebiedsmarketing en gebieds promotie. Het vergroten van de bekendheid is in hoofdzaak de verantwoordelijkheid van de private partijen. Zij zetten zich in eerste instantie in om hun eigen product zo aantrekkelijk mogelijk te maken en om deze vervolgens als collectief onder de aandacht te brengen.

Onderscheiden subdoelen zijn:

- Meer gezamenlijke promotie en marketing
- Stimuleren van productontwikkeling bij ondernemers
- Meer toeristisch recreatieve routes en arrangementen in het gebied

1.2.3 Overlap

Deze tweedeling van doelen kan niet worden gezien als een strikte scheiding. Uiteraard zijn er mengvormen denkbaar. Bijvoorbeeld ondernemers die zelf investeren in aanlegplaatsen of meefinancieren aan andere fysieke projecten als ze daar een direct economisch belang bij hebben. Maar ook publieke partijen kunnen, gezamenlijk of individueel, bijdragen aan een impuls voor de marketing en promotie door cofinanciering van verschillende marketing- en promotiemiddelen. Ook kunnen de publieke partijen de private ondersteunen door het organiseren van het proces om ondernemers bij elkaar te brengen. Beide partijen hebben baat bij het aantrekken van meer bezoekers naar het Hollandse Plassengebied. Een andere mengvorm is dat beide partijen de verantwoordelijkheid gedeeltelijk op zich nemen. Zoals bijvoorbeeld bij het sloepennetwerk, waarbij de publieke partijen het netwerk beborden en onderhouden, terwijl de ondernemers het netwerk voorzien van interessante bestemmingen.

1.3 Meerwaarde Uitvoeringsagenda

De meerwaarde van de Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen is:

- Een effectievere en efficiëntere realisatie van projecten
Door betere afstemming en coördinatie in de gezamenlijke Uitvoeringsagenda kunnen projecten elkaar versterken en effectiever en efficiënter worden gerealiseerd. Partijen kunnen kennis met elkaar delen en er zijn diverse schaalvoordelen te behalen.
- Gezamenlijke inzet op (co-)financiering van projecten
Om daadwerkelijk tot de realisatie van projecten te komen ligt er een opgave om bij een deel van de projecten (co-)financiering tot stand te brengen. Dit geldt zowel voor de gemeentelijke uitvoeringsprojecten als voor de projecten gericht op de regionale samenhang.

1.4 Totstandkoming Uitvoeringsagenda

1.4.1 Processtappen

Proces tot nu:

- De ondertekening van de intentieovereenkomst tussen het HUP en de OPHP
- Bestuurlijk overleg HUP over plan van aanpak Uitvoeringsagenda. Bestuurlijk is besloten dat de individuele gemeenten en ondernemers zelf verantwoordelijk zijn voor het leveren van input voor de agenda.
- In de inputronde is informatie verzameld per gemeente aan de hand van de geformuleerde doelen. Daarnaast is per gemeente algemene informatie verzameld over het beleid op het gebied van waterrecreatie.
- Bestuurlijk overleg waar binnen de flexibele structuur van de agenda, de opgave en strategie voor de financiering en uitvoering is bepaald.
- Ambtelijk overleg waarin het eerste concept van de Uitvoeringsagenda is besproken.
- Bestuurlijk overleg waarbij commitment is gegeven aan het eerste concept. Een uitwerkingslag voor de raming was noodzakelijk.
- Uitwerkingsronde van de projecten met regionale samenhang op inhoud en bijbehorende raming.
- Ambtelijk overleg waarin het tweede concept van de Uitvoeringsagenda is besproken met een focus op de raming

Vervolgproces:

- Bestuurlijk overleg 24 januari: Uitvoeringsagenda definitief vaststellen met financiële vertaling.
- Toetreding nieuwe leden HUP.
- Oppakken aanbevelingen.

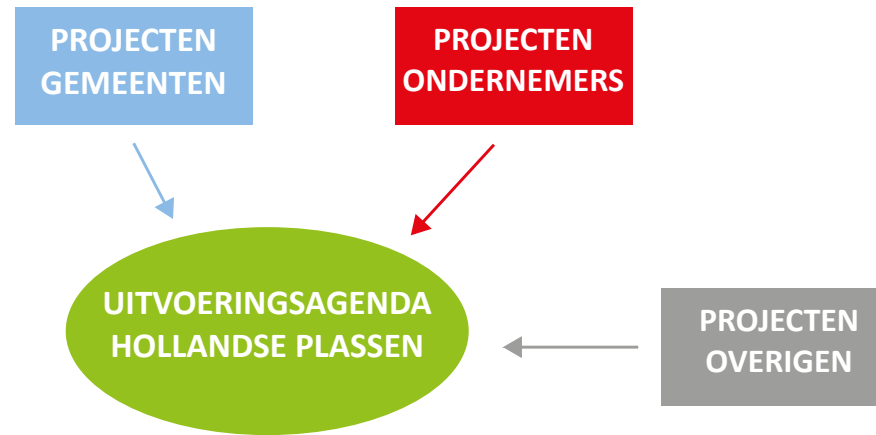
1.4.2 Input Uitvoeringsagenda

Geleverde input HUP-OPHP

De Uitvoeringsagenda is opgesteld op basis van de input van de HUP-gemeenten en OPHP-ondernemers. Naast de aangedragen projecten van individuele gemeenten en ondernemers is er ook een aantal gemeentegrensoverschrijdende projecten geïnventariseerd. Door gemeenten zijn diverse projecten aangereikt die in een andere gemeente liggen maar van direct belang zijn voor de eigen gemeente.

Overige partijen

In de totstandkomingsfase is de Uitvoeringsagenda in eerste instantie alleen gericht op projecten in de HUP-gemeenten en van de gelieerde OPHP-ondernemers aan de plassen. Het Hollandse Plassengebied bevat echter nog vele overige ambities, plannen en projecten ter bevordering van de waterrecreatie. Deze mogelijkheden komen onder andere aan de orde in de Kansenskaart Hollandse Plassen. Maar ook op een breder organisatorisch en procesmatig niveau in de Samenwerkingskaart van Zuid-Holland. De Samenwerkingskaart dient als paraplu voor de kansenskaarten en Uitvoeringsagenda's in de regio's van de provincie. De provincie Noord-Holland werkt middels haar Waterrecreatievisie Noord-Holland in breder verband aan waterrecreatieve projecten.

Om de samenhang met deze overige projecten te laten zien, is een overzichtskaart in bijlage 1 opgenomen van de belangrijkste ambities, plannen en projecten in het Hollandse Plassengebied. Verschillende gemeenten die via het verbindingswater in hun gemeenten de Hollandse Plassen met elkaar verbinden willen zich aansluiten bij het HUP. De opzet van de Uitvoeringsagenda biedt de flexibiliteit om aanvullende projecten passend bij de missie en doelen toe te voegen.

1.5 Organisatie

1.5.1 HUP als basis

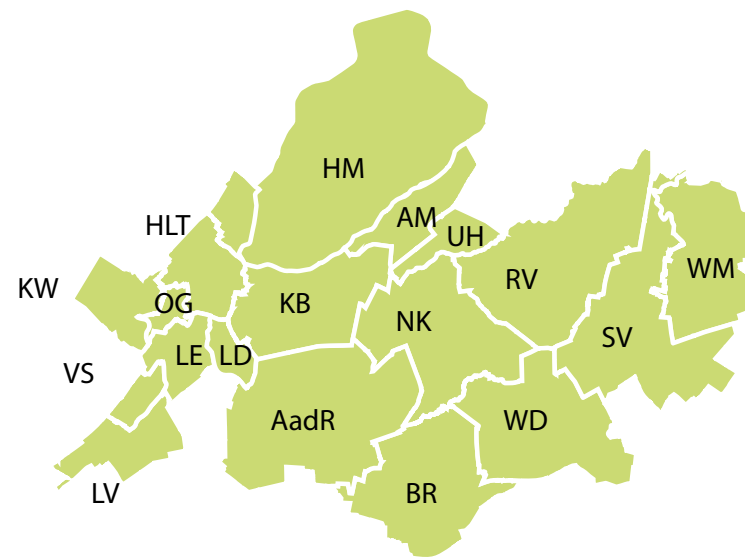
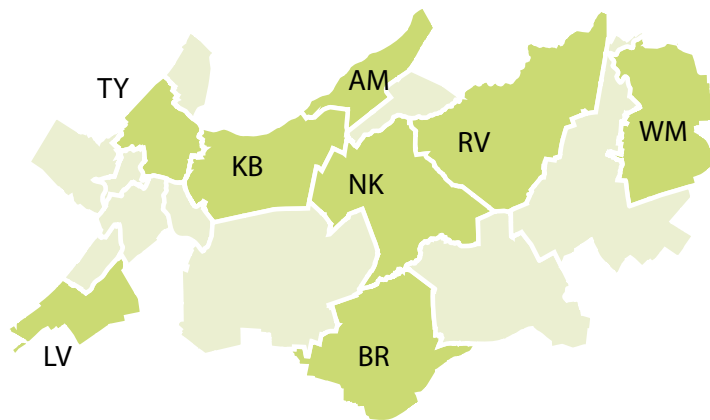
Het HUP vormt de basis van de organisatiestructuur van de Uitvoeringsagenda. Het HUP bestaat uit de acht gemeenten binnen wiens grenzen de acht Hollands-Utrechtse Plassen liggen. In het HUP vindt coördinatie, afstemmen en monitoring van de (co-)financiering en uitvoering van de projecten in deze Uitvoeringsagenda plaats. De flexibele structuur van de Uitvoeringsagenda biedt de mogelijkheid om in het beraad nieuwe opgaven en projecten te agenderen en toe te voegen.

Het beraad vindt periodiek op ambtelijk en bestuurlijk niveau plaats. Naar gelang de geagendeerde onderwerpen wordt het ambtelijke of bestuurlijke beraad uitgebreid met meerdere publieke en/of private partijen.

1.5.2 Potentiële nieuwe deelnemers HUP en Uitvoeringsagenda

Ten tijde van het opstellen van de Uitvoeringsagenda hebben diverse gemeenten aangegeven deel te willen aan het HUP. Het gaat om 'verbindingsgemeenten'. Dit zijn gemeenten met wateren die de Hollandse Plassen onderling verbinden. De ambities van de gemeenten dragen bij aan de geformuleerde missie en de doelen. Deze potentiële nieuwe deelnemers dragen met hun projecten op het gebied van bereikbaarheid en/of bekendheid bij de Uitvoeringsagenda. Door het betrekken van de verbindingsgemeenten ontstaat een aaneengesloten gebied waar gewerkt aan de bereikbaarheid en bekendheid van de Hollandse Plassen.

De dynamische opbouw van de agenda inclusief de financierings- en uitvoeringsstrategie is dusdanig vormgegeven dat er ruimte is voor overige partijen (gemeenten, provincies, waterschappen en ondernemers) om zich aan te sluiten. Met de mogelijkheid om andere partijen deel te laten nemen aan de Uitvoeringsagenda en aan het HUP wordt ook de financiële slagkracht vergroot. Het HUP heeft daarmee de potentie om uit te groeien tot een coördinerende organisatievorm waar afstemming plaats vindt op regionaal niveau passend bij het Hollandse Plassengebied.

Geïnteresseerde verbindingsgemeenten:

1. Katwijk (KW)
2. Leiden (LE)
3. Leiderdorp (LD)
4. Oegstgeest (OG)
5. Alphen aan den Rijn (AadR)
6. Uithoorn (UH)
7. Woerden (WD)
8. Haarlemmermeer (HM)

De gemeenten zijn geïnteresseerd om bij te dragen aan het vergroten van de bereikbaarheid, bekendheid of beiden. Lopende en beoogde projecten uit deze gemeenten dragen bij aan de gezamenlijke agenda.

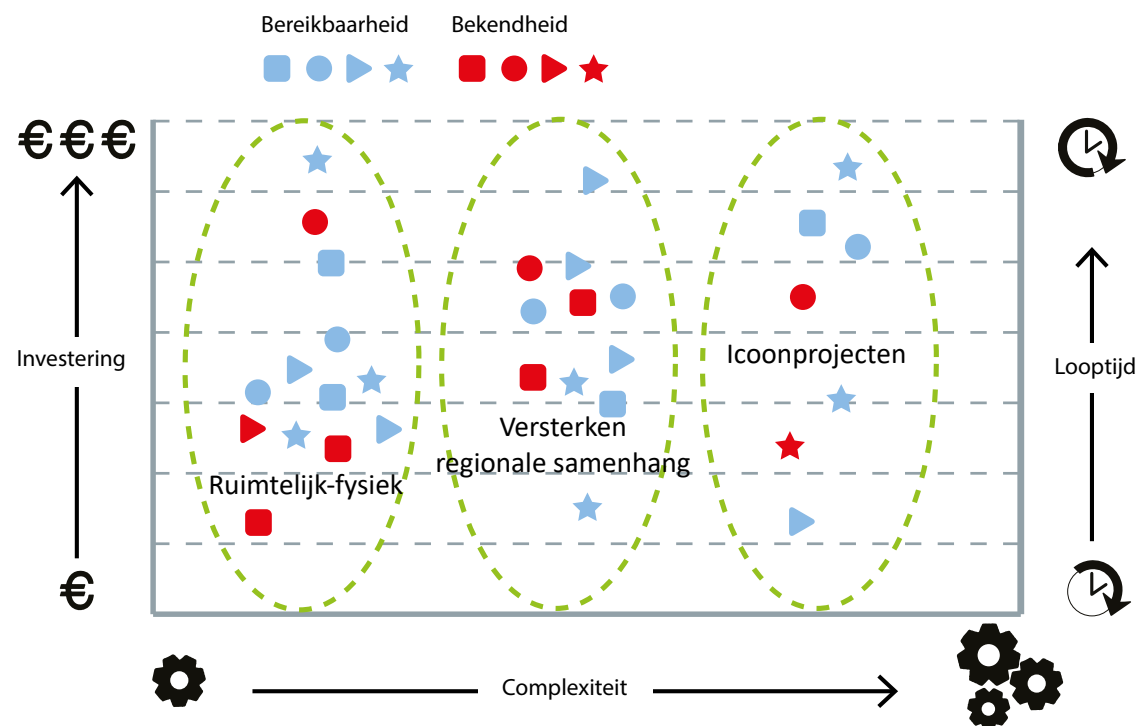
1.6 Financierings- & Uitvoeringsstrategie

1.6.1 Financierings- en uitvoeringsopgave

Met de Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen is een overzicht van projecten in kaart gebracht die bijdragen aan het versterken van de bereikbaarheid en bekendheid van het Hollandse Plassengebied. Tegelijkertijd is duidelijk dat samenhang, uitvoering, en financiering van deze projecten om een gezamenlijke financierings- en uitvoeringsstrategie vragen. Om daadwerkelijk tot de realisatie van projecten te komen ligt er een opgave om de gewenste samenhang, (co-)financiering en uitvoering tot stand te brengen.

Het totaal van aangeleverde projecten is op basis van de aard van het project en de factoren kosten, looptijd en complexiteit, in een projectenschema geplaatst. In het schema hiernaast wordt zo de samenhang van projecten zichtbaar als een 'indicatieve projectenwolk' die variëren van 'groot & klein' en 'groen & rijp'. De onderscheiden projecttypen zijn:

- Uitvoeringsprojecten gericht op ruimtelijk-fysieke verbeteringen
- Projecten gericht op het versterken van regionale samenhang
- Icoonprojecten Hollandse Plassen

Uitvoeringsprojecten gericht op ruimtelijk-fysieke verbeteringen

- Hoofdzakelijk uitvoeringsprojecten (planvoorbereiding/uitvoering).
- Veelal projecten binnen de eigen gemeente of binnen de eigen onderneming.
- Projecten zijn reeds gefinancierd, deels gefinancierd of financiering moet nog worden toegekend. In meerdere gevallen is het tot stand brengen van cofinanciering via deze agenda wenselijk.

Voorbeelden zijn het realiseren van waterrecreatievoorzieningen of afzonderlijke productontwikkeling van een ondernemer.

Projecten gericht op het versterken van regionale samenhang

- Hoofdzakelijk projecten die gericht zijn op het versterken van regionale samenhang door afstemming en samenwerking van meerdere gemeenten, veelal ook in combinatie met andere partijen.
- Projecten worden gefinancierd door de deelnemende partijen in het desbetreffende project (gelegenheidscoalities) of zijn van gedeeld belang voor alle partijen en alle partijen dragen bij. In beide gevallen is het tot stand brengen van cofinanciering via deze agenda wenselijk.
- De projecten gericht op versterken van de regionale samenhang zijn in hoofdstuk 2 ondergebracht in een regionale agenda.

Voorbeelden zijn de harmonisatie en optimalisatie brug- en sluisstijden of het opzetten van thematische routes/arrangementen, gebiedspromotie en marketing van het merk Hollandse Plassen.

Icoonprojecten Hollandse Plassen

- Hoofdzakelijk bovenregionale projecten.
- Metropolitaans schaalniveau met iconische aantrekkingskracht.
- De projecten zijn veelal gekoppeld met andere 'grote' ruimtelijke opgaven.
- Cofinanciering vanuit de groete opgaven of op nationaal en/of Europees niveau is noodzakelijk.

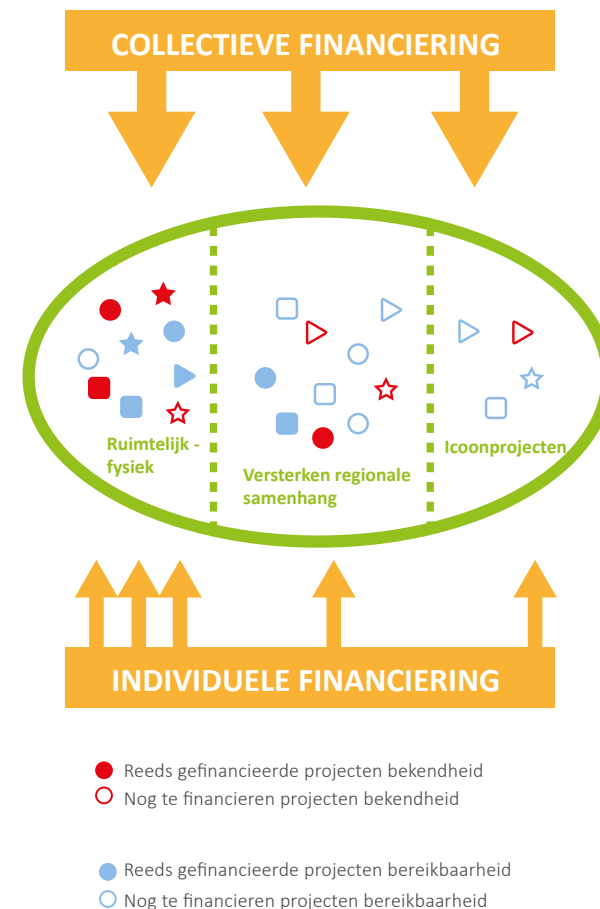
Voorbeeld is de Drechtdoorsteek.

1.6.2 Financierings- uitvoeringsstrategie

De financiering van projecten bestaat deels uit eigen financiering van HUP-gemeenten, veelal reeds gereserveerd via gemeentelijke budgetten, bestaande programma's en landschapstafels. De Uitvoeringsagenda Hollandse Plassen biedt een kader om financiering mogelijk uit te breiden via nieuwe deelnemers/gelegenheidscoalities en cofinanciering van derden. Vanwege het regionale karakter liggen er ook belangen voor een bijdrage van andere overheden (provincies, waterschappen, rijksniveau en Europa). Ook is het wenselijk om op termijn de betrokken ondernemers bij te laten dragen.

In eerste instantie wordt ingezet op (co-)financiering voor de projecten gericht op het versterken van de regionale samenhang (regionale agenda) en vervolgens op de uitvoeringsprojecten van ruimtelijk-fysieke verbeteringen en De icoonprojecten Hollandse Plassen zijn van een dusdanige orde dat een eigenstandige financiering per project onderzocht moet worden. Deze projecten moeten worden gezien in grotere ruimtelijke opgaven

Zoals aangegeven vormt het HUP de basis voor samenwerking, coördinatie en monitoring van projecten. Waar zinvol wordt gekeken of schaalvoordelen te behalen zijn. De realisatie van specifieke projecten vraagt veelal ook om samenwerking tussen verschillende partijen. De uitvoering van projecten is complex en daarin is samenwerking nodig met overige uitvoerende en/of beherende partijen. Zij kunnen bijvoorbeeld bevoegd gezag zijn in relatie met een bepaald onderwerp. Belangrijk is om mogelijke koppelkansen te onderzoeken, waarbij bepaalde projecten kunnen meeliften op andere projecten.

1.7 Communicatie

Communicatie is essentieel voor een goede samenwerking. Voor de Uitvoeringsagenda zijn verschillende communicatieniveaus te onderscheiden. Communicatie in de zin van marketing en promotie om de bekendheid van de Hollandse Plassen te vergroten komt aan de orde in Hoofdstuk 2. Daarnaast vraagt goede communicatie tussen de verschillende betrokkenen bij de Uitvoeringsagenda (interne communicatie) als de bredere communicatie over de Uitvoeringsagenda naar anderen (externe communicatie) aandacht.

Om gericht te kunnen communiceren is het belangrijk een communicatieplan op te stellen met hierin de doelen geformuleerd als: doelgroep, boodschap, aanpak en middelen. Een kort, overzichtelijk communicatieplan wordt nader uitgewerkt. Waar mogelijk worden reeds bestaande communicatiemiddelen benut. Het communicatieplan komt aan de orde in het ambtelijke en bestuurlijke overleg van het HUP.

Hoofdstuk 2 Regionale agenda

2.1 Overzicht speerpunten

De meerwaarde van Uitvoeringsagenda ligt met name bij projecten die de regionale samenhang versterken. Uit geleverde input van gemeenten en ondernemers, de kansencartaat Hollandse Plassen, de marketing Roadmap Hollandse Plassen, de ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten is een drietal regionale speerpunten geformuleerd:

1. Vaarnetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit
2. Hollandse Plassen ontdekt door bewoners en bezoekers
3. Hollandse Plassen als sloepenparadijs

Deze speerpunten vormen de kapstok voor verschillende projecten op het gebied van bereikbaarheid en bekendheid waaraan gezamenlijk gewerkt gaat worden de komende jaren. De huidige en beoogde deelnemende partijen aan de Uitvoeringsagenda hebben allen een gedeeld belang bij het realiseren van deze speerpunten.

In dit hoofdstuk worden de speerpunten nader toegelicht waarbij telkens wordt aangegeven wat er bereikt wordt (de belofte), waar op ingezet wordt (focus) en wat er voor nodig is (projecten)

1

Vaarnetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit

Regionale coördinatie vaarwegen en de realisatie van voorzieningen

2

Hollandse Plassen ontdekt door bewoners en bezoekers

Decentrale merk & marketingstrategie met de nadruk productontwikkeling

3

Hollandse Plassen als sloepenparadijs

Regionale coördinatie en activatie gastvrijheidseconomie

2.2 Overzicht raming

Toelichting raming

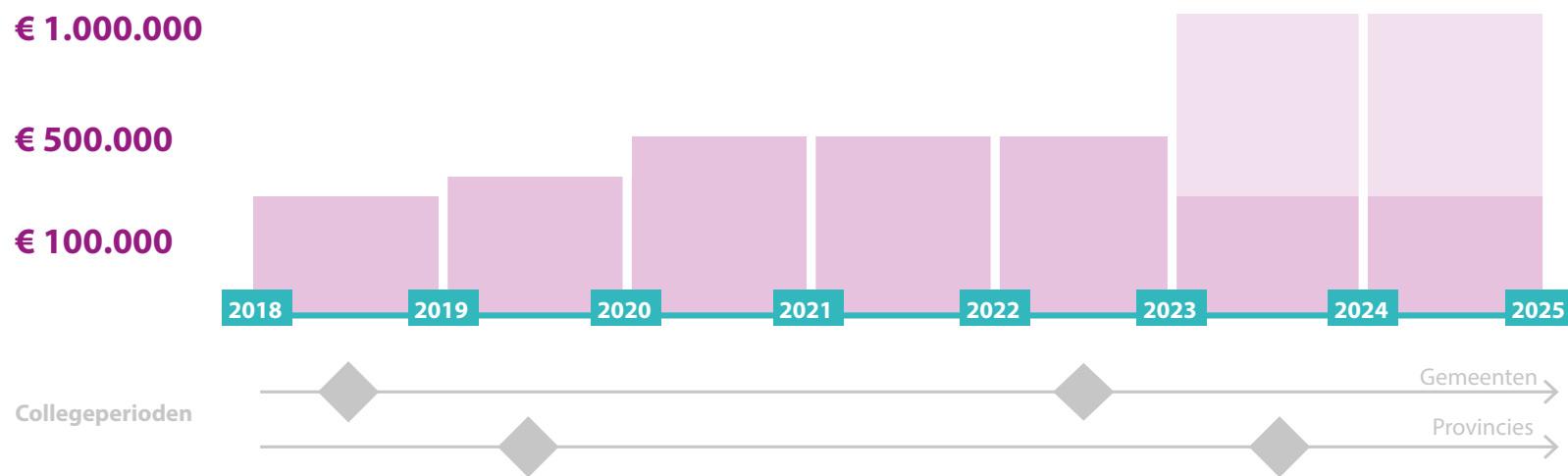
Voor de drie speerpunten is een raming gemaakt op onderdelen. Bij de raming is een onderscheid gemaakt tussen jaarlijkse middelen en eenmalige middelen.

Beiden zijn opgebouwd uit personele ondersteuning en daadwerkelijke kosten. De middelen hebben zowel betrekking op proces- als uitvoeringskosten.

<u>Raming</u>	<u>Jaarlijkse middelen</u>		<u>Eenmalige middelen</u>	
	<u>Ondersteuning</u>	<u>Kosten</u>	<u>Ondersteuning</u>	<u>Kosten</u>
Vaarnetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit	2	€ 350,000	0.7	€ 100,000
Hollands Plassen ontdekt door bewoners en bezoekers	2	€ 125,000	1.0	€ 140,000
Hollandse Plassen als Sloepenparadijs	0.2	€ 25,000	0.1	€ 50,000
Oganisatie/Strategie/Werkbudget 2018	0.7	ntb	0.7	€ 110,000
	4.9 fte	€ 500,000	2.4 fte	€ 400,000

Fasering raming

De raming is opgesteld voor een periode tot 2025. Dat betekent dat de raming betrekking heeft op die collegeperioden van zowel gemeenten en provincies en daarmee langdurig geborgd is. Voorgesteld wordt om vanaf 2023 de raming/begroting te herzien en desgewenst te verhogen of verlagen. Het budget van de agenda wordt stapsgewijs opgebouwd. Het budget van 2018 is conform het financiële voorstel uit het bestuurlijk overleg van 24 januari 2018.

Dekking eenmalige middelen

De eenmalige middelen zijn noodzakelijk om de projecten van de drie speerpunten op gang te brengen. Vervolgens worden deze met jaarlijkse middelen gefinancierd. Voor de eenmalige middelen wordt uitgegaan van een financiële impuls van provincies, gemeenten (HUP- en verbindingsgemeenten) en de OPHP/ondernemers met een respectievelijke verdeelsleutel van 70%, 25% en 5%

Dekking jaarlijkse middelen

Voor de dekking van de jaarlijkse middelen moet op basis van de projectplannen worden bepaald welke projecten collectief worden gefinancierd uit bestaande budgetten en voor welke projecten er cofinanciering aangevraagd moet worden bij provincies (en/of andere partijen). Tevens moet worden bepaald wat de onderlinge verdeelsleutel wordt voor de financiële en personele bijdragen van de gemeenten. In hoofdzaak wordt de volgende verdeelsleutel voorgesteld:

Infrastructurele projecten:

Financiering 50% provincie- 50 % gemeente.

In sommige gevallen met cofinanciering van ondernemers (bv steigers).

Promotionele projecten:

Financiering door ondernemers met impulsbedragen van overheden.

Dekking eenmalige bijdragen

Prov aanvraag 2018 eenmalige middelen	€ 69,000		
Prov aanvraag 2019 eenmalige middelen	€ 214,000 +		
	<hr/>	€ 281,000	70%
Totaal provincies			
HUP- gemeenten	€ 70,000		
Verbindingsgemeenten	€ 36,000 +		
	<hr/>	€ 99,000	25%
Totaal gemeenten			
OPHP / Ondernemers		€ 20,000	5%
Totaal	<hr/>	€ 400,000	100%

2.3 Vaarnetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit

Wat willen we bereiken?

De goede bereikbaarheid van de Hollandse Plassen moet worden geborgd en waar mogelijk verbeterd. Dit geldt voor de onderlinge verbindingen tussen de plassen als voor de verbindingen met aangrenzende vaargebieden. De recreant moet vlot en veilig door de Hollandse Plassen kunnen varen. Langs de vaarwegen moeten voldoende en kwalitatief hoogwaardige (aanleg-)voorzieningen aanwezig zijn. De variatie in aanbod van vaargebieden en waterbelevingen vormt de basis voor een vaarnetwerk van topkwaliteit!

Waar zetten we op in?

Door een slimme zonering tussen de plassen, maar ook op de plassen zelf, is het Hollandse Plassengebied geschikt voor veel verschillende botentypen en overige waterrecreatiemogelijkheden. Er wordt niet alleen ingezet op het instandhouden van de bestaande watersportculturen van de individuele plassen, maar ook op het faciliteren van nieuwe vormen van waterrecreatie en het versterken van het toeristisch personenvervoer over water.

Wat is daar voor nodig?

Vaarwegen op orde

- Borging van de doorstroming op doorgaande vaarwegen.
- Regionale afstemming en optimalisatie brug/sluistijden.
- Regionaal bagger- en maaiprogramma.
- Regionale handhaving.

Voldoende en aantrekkelijke aanlegplaatsen/overstapplaatsen

- Aanlegplaatsen bij interessante locaties (natuur, cultuur, attracties), inclusief boodschappensteigers.
- Toeristische, recreatieve over- en opstappunten voor recreatievaart, rondvaarten en chartervaart op touringcars, P&R en openbaar vervoer.

Wat zijn de kosten?

Vaernetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit

Raming

Vaarwegen op orde

Borging doorstroming doorgaande vaarwegen	0.3 fte	€ 0	0.0 fte	€ 0	HUP
Regionale afstemming en optimalisatie brug/sluis tijden	0.2 fte	€ 90,000	0.2 fte	€ 40,000	HUP
Regionaal bagger- en maaiprogramma	0.1 fte	€ 60,000	0.0 fte	€ 0	HUP
Regionale handhaving	1.2 fte	€ 0	0.2 fte	€ 20,000	HUP

Voldoende en aantrekkelijke aanlegplaatsen/overstapplaatsen

Ontwikkelen aanlegplaatsen (incl boodschappensteigers)	0.1 fte	€ 150,000	0.2 fte	€ 20,000	HUP/OPHP
Ontwikkelen overstappunten	0.1 fte	€ 50,000	0.2 fte	€ 20,000	HUP

Jaarlijkse middelen

Ondersteuning   Kosten

Eenmalige middelen

Ondersteuning   Kosten

Organisatie

door wie?

2 fte   € 350,000

0.7 fte   € 100,000

Bewoners en bezoekers hebben de Hollandse Plassen ontdekt

Wat willen we bereiken?

De bekendheid van het merk Hollandse Plassen moet gedurende de komende jaren vergroot worden in binnen- en buitenland. Een betere bekendheid moet leiden tot meer activiteiten, meer overnachtingen, meer bestedingen en een langer verblijf in het Hollandse Plassengebied. Tevens leidt dit tot de versterking van de sociale, maatschappelijke, cultuurhistorische en economische betekenis van de Hollandse Plassen.

Meer lokaal/regionaal gebruik

Bewoners uit de omliggende woongebieden moeten verleid worden de Hollandse Plassen meer te gaan gebruiken. Het vaarnetwerk biedt voldoende mogelijkheden tot recreëren, bewegen en verblijven op/aan/ in het water. Zowel in de stedelijke gebieden als in het landschap.

Meer nationaal/internationaal gebruik

De Hollandse Plassen moeten een 'must do' worden voor buitenlandse toeristen tijdens hun bezoek. Het doel is om verschillende typen toeristen naar het gebied te halen: fasttourists, die komen voor kortstondige beleving en slowtourists, die komen voor langdurige authentiekere beleving.

Waar zetten we op in?

De decentrale merk- en marketingstrategie, zoals ontwikkeld door het OPHP, vormt de basis voor de promotie van de Hollandse Plassen. Het laden van het merk Hollandse Plassen gebeurt voornamelijk door productontwikkeling en productpromotie van de ondernemers in het gebied. Daarbij worden de bestaande (lokale/regionale) marketingorganisaties slim benut als facilitator. Tevens wordt met gerichte acties de zichtbaarheid vergroot van het merk Hollandse Plassen richting ondernemers en gebruikers. Lokale en regionale partijen geven impulsen om de marketing en promotie op gang te brengen.

Wat is daarvoor nodig?

Programma ontwikkeling

- Informeren en verbinden van lokale marketingorganisaties

Ontwikkeling en marketing van producten

- Stimuleren productontwikkeling die het merk Hollandse Plassen kunnen laden.

Content- en campagnecoördinatie

- Optimaliseren effect van lokale media bestedingen door slim onderling verspreiden van content.

Vergroten zichtbaarheid van het merk

- Het uitbrengen van een Hollandse Plassen magazine.
- Het distribueren van vlaggen aan ondernemers en gemeenten.
- Het plaatsen van borden langs de entrees van het gebied en bij de toegangen naar de plassen.

Wat zijn de kosten?

Bewoners en bezoekers hebben de Hollandse Plassen ontdekt

Raming	Jaarlijkse middelen		Eenmalige middelen		Organisatie door wie?
	Ondersteuning	Kosten	Ondersteuning	Kosten	
<u>Decentrale merk & marketing strategie</u>					
Programma ontwikkeling	0.5 fte	€ 25,000	0.2 fte	€ 25,000	OPHP/EXTERN
Ontwikkeling en marketing van producten	0.8 fte	€ 75,000	0.2 fte	€ 15,000	OPHP/EXTERN
Content- en campagnecoördinatie	0.5 fte	€ 18,000	0.2 fte	€ 15,000	OPHP/EXTERN
<u>Vergroten zichtbaarheid merk Hollandse Plassen</u>					
Plaatsen bebording	0 fte	€ 1,000	0.2 fte	€ 49,000	EXTERN
Communicatiemiddelen	0.2 fte	€ 6,000	0 fte	€ 36,000	OPHP
	2 fte	€ 125,000	1.0 fte	€ 140,000	

De Hollandse Plassen als sloepenparadijs

Wat willen we bereiken?

Het sloepennetwerk vormt de ultieme verbinding tussen de Hollandse steden, het Hollands landschap en de Hollandse plassen. Het sloepennetwerk moet zich doorontwikkelen tot 'unique selling point' van de Hollandse Plassen. Dat betekent dat het netwerk waar mogelijk verder uitgebreid wordt. Het gebruik van het netwerk wordt interessanter en toegankelijker door de gastvrijheidseconomie beter te verbinden met het sloepennetwerk.

Waar zetten we op in?

Het sloepennetwerk geschikt maken voor beginners tot gevorderden. Het netwerk optimaal inrichten voor dagtochten én meerdaagse tochten. Om het sloepennetwerk toegankelijker te maken moet samen met de jachthavens en verhuurbedrijven worden ingezet op meer mogelijkheden tot het huren of delen van een sloep.

Wat is daar voor nodig?

Regionale coördinatie sloepennetwerk

- Beheer en onderhoud bestaande netwerk
- Toevoegen nieuwe vaarwegen
- Samenwerking met overige sloepennetwerken

Activatie gastvrijheidseconomie

- Themaroutes en arrangementen ontwikkelen (gericht op sloepen)
- Samenwerking tussen jachthavens/verhuurbedrijven
- Opbouwen/uitbouwen netwerk verblijfsaccommodaties (trekkershutten).

Wat zijn de kosten?

De Hollandse Plassen als sloepenparadijs

Raming	Jaarlijkse middelen		Enmalige middelen		Organisatie door wie?
	Ondersteuning	Kosten	Ondersteuning	Kosten	
<u>Regionale coördinatie sloepennetwerk</u>					
Beheer en onderhoud bestaande netwerk	0 fte	€ 10,000	0 fte	€ 0	HUP
Toevoegen nieuwe vaarwegen	0 fte	€ 0	0.1 fte	€ 30,000	HUP
Samenwerking met overige sloepennetwerken	0 fte	€ 3,000	0 fte	€ 0	HUP
<u>Activatie gastvrijheidseconomie</u>					
Themaroutes en arrangementen ontwikkelen (gericht op sloepen)	0.1 fte	€ 2,000	0 fte	€ 20,000	HUP/OPHP/EXTERN
Samenwerking tussen jachthavens/verhuurbedrijven	0.1 fte	€ 10,000	0 fte	€ 0	HUP/OPHP/EXTERN
Opbouwen/uitbouwen netwerk verblijfsaccommodaties (trekkershutten)	0.1 fte	€ 0	0 fte	€ 16,000	HUP/OPHP/EXTERN
	0.2 fte	€ 25,000	0.1 fte	€ 50,000	

Hoofdstuk 3 Aanbevelingen

Om de Uitvoeringsagenda tot een succes te maken, wordt een aantal aanbevelingen gedaan om de agenda operationeel te maken en te komen tot daadwerkelijke uitvoer van projecten:

Organisatie

Het Hollandse Utrechtse Plassen Beraad dient, meer dan nu het geval is, op regelmatige wijze bij elkaar te komen om de samenwerking gestalte te geven. Nieuwe partijen moeten actief benaderd worden.

Op basis van de regionale agenda moeten er in het eerste kwartaal van 2018 nadere werkafspraken gemaakt worden tussen de HUP-gemeenten onderling en overige partijen. De afspraken hebben onder andere betrekking op de onderverdeling van de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de projecten.

De interne en externe communicatie over het project Hollandse Plassen moet worden versterkt. Waar nu het complete verhaal verdeeld is over een drieluik van documenten strekt het tot de aanbeveling om hier in het eerste kwartaal van 2018 een compact, integraal werkdocument van te maken die vergezeld gaat met een aantrekkelijke, heldere flyer.

Aanpak

De projecten horende bij de regionale speerpunten moeten worden uitgewerkt tot concrete en operationele projectplannen. De projectplannen dienen in het tweede kwartaal gereed te zijn. Ze vormen de basis voor eventuele collegevoorstellen en raadsbesluiten alsmede voor de aanvraag van cofinanciering. Per projectplan dient aan te worden gegeven:

Resultaten

- Activiteitenplan
- Beoordelingscriteria

Organisatievorm

- Projectteam
- Opdrachtgever
- Intern projectteam
- Eventuele externe inhuur

Tijd

- Globale planning

Informatie

- Informatie en communicatievormen over het project

Kosten

- Planvormingskosten
- Uitvoeringskosten
- Dekking

Middelen

Op basis van de projectplannen moet worden bepaald welke projecten collectief worden gefinancierd uit bestaande budgetten en voor welke projecten er cofinanciering aangevraagd moet worden bij provincies (en/of andere partijen). Tevens moet worden bepaald wat de onderlinge verdeelsleutel wordt voor de financiële en personele bijdragen van de gemeenten.

Werkbudget 2018

Om de aanbevelingen op te pakken en de uitvoeringsagenda operationeel en uitvoeringsgereed te maken is er een werkbudget geraamd voor 2018. Die gaat uit van een personele inzet per de HUP-gemeenten van minimaal 200 uur. Aangevuld door de personele inzet van verbindingsgemeenten. Ook van het OPHP wordt, naast co-financiering van de zichtbaarheids campagne, een personele inzet verwacht van ca. 200 uur. Daarnaast is er € 110,000,- geraamd voor externe inhuur.

BIJLAGEN

B1 Totaaloverzicht projecten

B2 Toelichting projecten regionale agenda

B.2.1 Vaarnetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit

B.2.2 Bewoners en bezoekers hebben de Hollandse Plassen ontdekt

B.2.3 Hollandse Plassen als sloepenparadijs

B3 Overzicht per gemeente

B.3.1 Aalsmeer

B.3.2 Bodegraven-Reeuwijk

B.3.3 Kaag & Braassem

B.3.4 Leidschendam-Voorburg

B.3.5 Nieuwkoop

B.3.6 Teylingen

B.3.7 Wijde Meren

B4 Format input

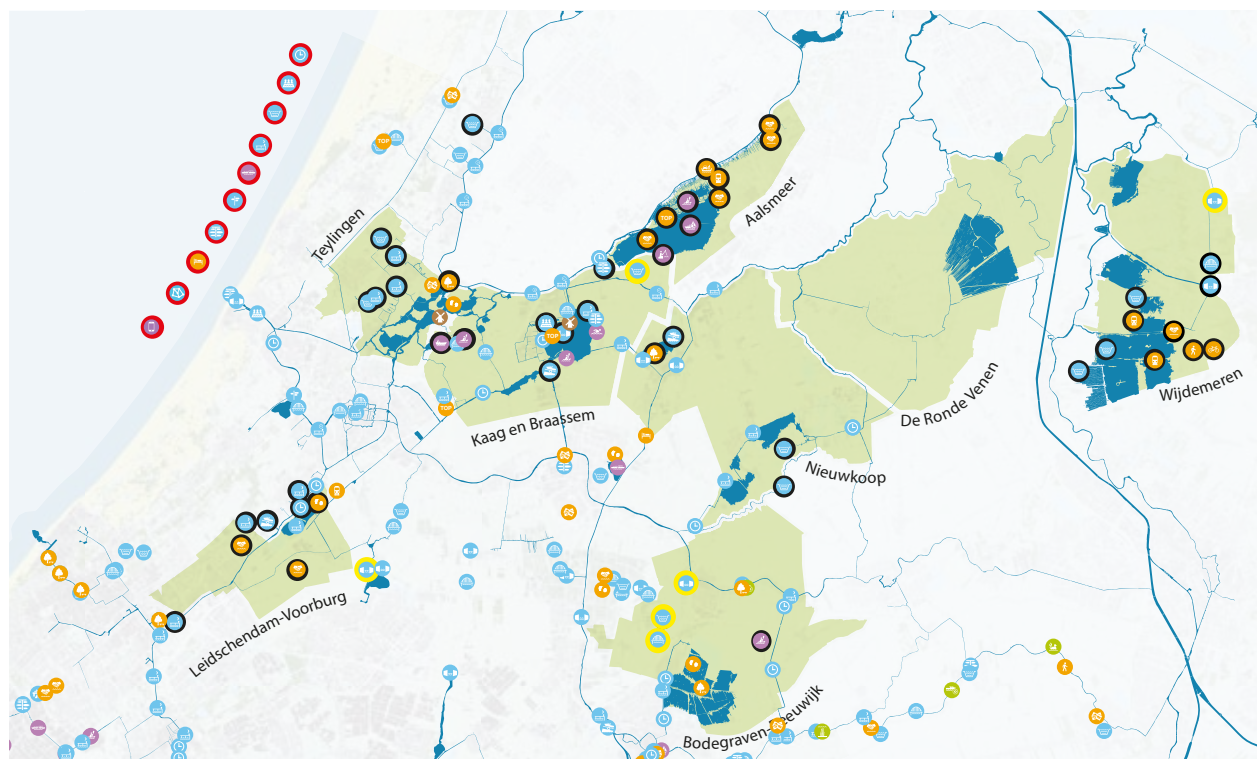
B5 Legenda

Bijlage 1 Totaaloverzicht projecten

Toelichting

De aangedragen projecten van de HUP-gemeenten zijn geordend in het projectenschema. Daarbij is per project aangegeven, voor zover bekend wie de trekker is, het projectbudget en wijze van financiering. Het overzicht van uitvoeringsprojecten gericht op ruimtelijk-fysieke verbeteringen geeft een beeld van de projecten die betrokken HUP-gemeenten veelal met eigen financiering uitvoeren. Deels betreft het ook projecten waar nog (co-)financiering noodzakelijk is. De projecten gericht op het versterken van regionale samenhang zijn gemeentegrens overstijgend en vragen om verdere coördinatie en samenwerking.

In paragraaf 2.2 wordt een globale projectbeschrijving en kostenindicatie gegeven. Voor een aantal iconprojecten Hollandse Plassen worden momenteel haalbaarheidsonderzoeken verricht.

Zie bijlage 5 voor een verklaring van de symbolen

- Uitvoeringsprojecten gericht op ruimtelijk-fysieke verbeteringen
- Projecten gericht op het versterken van regionale samenhang
- Iconprojecten Hollandse Plassen

Uitvoeringsprojecten gericht op ruimtelijk-fysieke verbeteringen

Nr	Naam	Gemeente	Trekker	Projectbudget	Eenmalig	Financiering	Co-fin
				€ 2,151,000			
1	Routeontwikkeling (kanoroute)	Aalsmeer	Gemeente/Recreatie NH		€ 6,500	Gemeente/Stadsregio	
2	Kleinschalige voorzieningen langs sloepenroute	Aalsmeer	Gemeente	€ 24,000	€ 50,000	Gemeente	
3	Pontverbinding ringvaart	Aalsmeer	pm		pm	pm	
4	Toeristische oversteppunten	Aalsmeer	Recreatie NH	€ 7,000		Gemeente	
5	Versterking recreatiesteunpunt Takkade	Aalsmeer	Landschap Noord-Holland	€ 50,000	€ 40,000	Landschap Noord-Holland	
6	Versterking recreatieve beleving Oosteinderpoel	Aalsmeer	Landschap Noord-Holland		€ 35,000	Landschap Noord-Holland	
7	Bereikbaarheid attracties met OV	Aalsmeer	Gemeente		pm	pm	
8	Aanleg vissteigers Herenweg	Aalsmeer	Gemeente	€ 20,000	€ 20,000	Gemeente	
9	Vergroting aanlegmogelijkheden chartervaart - loswal	Aalsmeer	Gemeente		pm	pm	
10	Project Waterfront Aalsmeer	Aalsmeer	Gemeente Aalsmeer		€ 5,154,932	co-financiering via subsidieaanvraag Stg. Leefomgeving Schiphol (SLS)	
11	Kanonnetwerk	Bodegraven-Reeuwijk	Gemeente	€ 20,000		Gemeente	
12	Kwaliteitsverbetering Langeraarse Plassen	Nieuwkoop	Gemeente NK	€ 50,000		Gemeente, FMP Rijn & Veenstreek, provincie	
13	Verbinding Nieuwkoopse Plassen en Meije	Nieuwkoop	Gemeente NK	€ 175,000		Gemeente, FMP Rijn & Veenstreek, provincie	
14	Verbeteren bevaarbaarheid Meije	Nieuwkoop	Gemeente NK	€ 80,000		Gemeente (50%), derden (25%), provincie (25%)	
16	Aanlegsteiger Park Hoekenburg	Leidschendam - Voorburg	Gemeente LV	€ 50,000		Gemeente	
17	Onderzoek zelfbediening ophaalbrug naar Vlietland	Leidschendam - Voorburg	ntb		pm	pm	
18	Project Vlietvoorde (Duivenvoordecorridor)	Leidschendam - Voorburg	Collectief	€ 270,000		Via project	
20	Passantenhaven Voorschoten (haalbaarheid)	Leidschendam - Voorburg	Gemeente VS		pm	Via gemeente Voorschoten	
21	Passantenplaatsen Warmenhoven	Leidschendam - Voorburg	Particulier		pm	Ondernemer en provincie	
23	Tweede sluis Braassemerland	Kaag & Braassem	Gemeente KB	€ 1,000,000		Deels via project Braassemerland deels via gemeente (Totaal 1milj)	
24	Onderzoek passantenhaven Leimuident	Kaag & Braassem	ntb		pm	pm	
25	Buitenkaag	Kaag & Braassem	ntb		pm	pm	
26	Passantenplekken, trailerhellingen, boodschappenst.	Kaag & Braassem	Gemeente KB		pm	ntb via gemeente	
27	Kanonnetwerk Kaag en Braassem	Kaag & Braassem, Teylingen	Teylingen	€ 80,000		Leidse Ommelanden	
28	Leidse Waterpoort en recreatief transferium Kagerplassen	Teylingen	Gemeente TY	€ 325,000		Gemeente (25 %). Holland-Rijnland (25%), Zuid-Holland (50%)	
29	Passantenhaven Ruine Teylingen	Teylingen	Gemeente TY		pm	UVP Recreatievisie TY	
30	Vaarverbinding en ligplaatsen Hotel Sassenheim	Teylingen	Gemeente TY		pm	UVP Recreatievisie TY	
32	Vaarverbinding Zandsloot - Leidse Trekvaart	Teylingen	Gemeente TY		pm	pm	
33	Verbeteren bevaarbaarheid trekvaart Haarlem - Leiden	Teylingen	Gemeente TY/HLT/HL		pm	pm	
34	Vaarverbinding Loosdrechtse Plassen – H'vems kanaal	Wijde Meren	Gemeente WM		nvt	Gebiedsakkoord	
35	Recreatieve routes	Wijde Meren	Gemeente WM		nvt	Gebiedsakkoord	
36	Van dorpslint naar recreatieboulevard	Wijde Meren	Gemeente WM		nvt	Gebiedsakkoord	
37	Bagger & zwevend slib Loosdrechtse plassen	Wijde Meren	Gemeente WM		nvt	Gebiedsakkoord	
38	Legakkerlandschap Kievitsbuurten	Wijde Meren	Gemeente WM		nvt	Gebiedsakkoord	
39	Onderzoek ontsluiting & toegankelijkheid	Wijde Meren	Gemeente WM		nvt	Gebiedsakkoord	

Projecten gericht op het versterken van regionale samenhang

Nr	Naam	jaarlijkse middelen		Eenmalige middelen		
		fte	euro	fte	euro	
1	vaarwegen op orde		1.8	€ 150,000	0.38	€ 60,000
2	Voldoende en aantrekkelijke aanlegplaatsen/oversteppunten		0.2	€ 200,000	0.32	€ 40,000
3	Decentrale merk & marketing strategie		1.8	€ 118,000	0.6	€ 55,000
4	Vergroten zichtbaarheid merk Hollandse Plassen		0.2	€ 7,000	0.4	€ 85,000
5	Regionale coördinatie sloepennetwerk		0.0	€ 13,000	0.05	€ 30,000
6	Activatie gastvrijheidseconomie		0.2	€ 12,000	0	€ 36,000

Icoonprojecten Hollandse Plassen

Nr	Naam	Gemeente	Trekker	Projectbudget
1	Rondje Rijn-IJssel (haalbaarheidsonderzoek)	Bodegraven-Reeuwijk	Gemeente BR Nieuwkoop, Aalsmeer, Uithoorn	10.000.000-15.000.000
2	Drechtdoorsteek (haalbaarheidsonderzoek)	Kaag & Braassem	icm met provincies	pm
3	Overtoom/sluis Zoetermeerse Plas	Leidschendam - Voorburg	Gemeente Zoetermeer	pm

Bijlage 2 Toelichting regionale agenda

B.2.1 Vaarnetwerk Hollandse Plassen van topkwaliteit

Vaarwegen op orde

Borging vaarwegen

Voor de doorstroming en borging van de (doorgaande vaarwegen) wordt een onderscheid gemaakt tussen de BRTN-vaarwegen en de overige (onderliggende) vaarwegen. BRTN staat voor basisrecreatie toervaarnet. Het vaarwegbeheer op het BRTN-netwerk is geborgd via de provincies als direct verantwoordelijke. Hier ligt vooral een signalerende taak voor het HUP om te voorkomen dat de doorstroming van het BRTN-netwerk in de Hollandse Plassen in het geding komt.

De vaarwegen die geen onderdeel uitmaken van het BRTN-netwerk zijn momenteel bij de meeste gemeenten juridisch niet geborgd. Deze gemeenten worden geconfronteerd met de keuze of zij de verantwoordelijkheid voor het vaarwegbeheer willen oppakken. Als vaarwegbeheerder is de gemeente verantwoordelijk voor het baggeren van de vaarwegen als de vaardiepte groter is dan de legger van de waterschappen. Als vaarwegbeheerder is de gemeente ook automatisch nautisch beheerder. Dit

stelt de gemeente in staat om regels te stellen omtrent het gebruik van de vaarwegen via verschillende verordeningen. De gemeente is daarmee ook verantwoordelijk voor de handhaving. Door kennisuitwisseling stemmen de HUP gemeenten het gemeentelijk vaarweg- en nautisch beheer op elkaar af. Hierdoor ontstaat eenduidige regelsgeving in het hele gebied.

Regionaal bagger- en maaiprogramma.

Om de vaarwegen in het onderliggende netwerk goed doorvaarbaar te krijgen/houden staan de gemeenten voor afzonderlijke baggeropgaven. Ook vormen op sommige plassen waterplanten een probleem. Voor het op diepte houden van de vaarwegen en het maaien van deze planten worden op basis van een regionaal bagger- en maaiplan financiële afspraken gemaakt met de waterschappen (en eventueel provincies).

Regionale handhaving

Schaalvoordeel wordt ook verkregen door het gezamenlijk inzetten van handhavers op het water in de vorm van BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren) die toezien op bijvoorbeeld illegaal afmeren.

Regionale afstemming en optimalisatie brug-/sluistijden.

Om de doorstroming te verbeteren en om recreanten langer in het gebied te houden is een regionale afstemming en optimalisatie van brug- en sluistijden noodzakelijk. Samen met de provincies, de waterschappen en ProRail moet op systeemniveau worden bekeken waar knelpunten kunnen worden weggenomen en waar ruimte is voor ruimere bedieningstijden.

Voldoende en aantrekkelijke aanlegplekken

Passantenplekken

Het realiseren van meer passantenplaatsen in het gebied resulteert in meer langduriger verblijf op en aan het water van recreanten en toeristen. Door het toepassen van verschillende soorten ontstaat een 'familie van passantenplekken'. Bijvoorbeeld simpele passantenplekken in de natuur waar dat kan, of passantenplekken die gecombineerd worden met fiets/wandel voorzieningen (picknickplaats). Maar ook passantenplaatsen met hoogwaardige voorzieningen (slapen in naburig hotel en boot opladen) zijn mogelijk, mits deze niet concurreren met bestaande ligplaatsen in havens. In de nabijheid van supermarkten worden boodschappensteigers aangelegd. Door de realisatie van passantenplekken onder te brengen onder een subsidieregeling worden er eisen gesteld aan het beheer en onderhoud van de plekken. Door het merk Hollandse Plassen te gebruiken bij de vormgeving van de plekken, wordt ook de samenhang in het Plassengebied verstrekt.

Toeristische op-/overstappunten voor touringcars, chartervaart en openbaar vervoer.

Om het toeristisch gebruik van de Hollandse Plassen te stimuleren moet er voor de chartervaart gewerkt aan een netwerk van in-/uit-/overstapplekken. Door een slimme situering kunnen de juiste combinaties gemaakt worden met toeristische/recreatieve attracties. Door het maken van overstapplekken in de nabijheid van goede OV-verbindingen kunnen rondvaartmaatschappijen profiteren van de toeristen uit de grote steden. Naar voorbeeld van station Sassenheim.

B.2.2 Hollandse Plassen ontdekt door bewoners en bezoekers

Decentrale merk & marketing strategie

Programma ontwikkeling

Het OPHP heeft initiatief genomen om de Hollandse Plassen als eigenstandige merknaam te ontwikkelen en te introduceren. Ze zijn daarmee de ‘founding fathers’ van het merk Hollandse Plassen waarmee ze de verbinding van de waterrecreatie gerelateerde ondernemers in het gebied voor elkaar hebben gekregen. Middels de opgestelde ‘Marketing Roadmap Hollandse Plassen’ is er de afgelopen jaren intensief met ondernemers samengewerkt en nagedacht over, onder andere, de positionering, de doelgroepen en een decentrale merk- en marketingstrategie. Het OPHP werkt aan het verder verstevigen en uitbouwen van het merk, onder andere door het ontwikkelen van een regionaal magazine en distribueren van Hollandse Plassen-vlaggen die de zichtbaarheid van het merk vergroten.

Inmiddels wordt het merk Hollandse Plassen door steeds meer partijen omarmd. Het merk en de activiteiten van het OPHP tot nu toe vormen een goede basis voor het gebiedsprogramma van de Hollandse Plassen waarbij zowel private als publieke partijen belang hebben. Het merk Hollandse Plassen en de bijbehorende decentrale marketingstrategie biedt een goede kapstok voor de participatie van andere partijen die het merk Hollandse Plassen kunnen laden op basis van eigen en gezamenlijke productontwikkeling en – promotie.

Een voorbeeld van zo’n partij is Leiden Marketing. Voor de gebiedspromotie van de Leidse Ommelanden zet Leiden Marketing in op het bij elkaar brengen en laden van de voor het gebied relevante merken: het Nationaal Landschap Hollandse Duinen, het Groene Hart en de Hollandse Plassen. Met dergelijke extra inzet krijgt het merk meer lading en betekenis. Het vormt tevens een opmaat voor het betrekken van meer lokale en/of regionale marketeers.

Het doel van de programma ontwikkeling is het Informeren, involveren en verbinden van lokale marketingorganisaties. De activiteiten zullen bestaan uit het opbouwen, coördineren en coachen van het Hollandse Plassen marketing-netwerk en het opstarten en onderhouden van centrale en lokale communicatie m.b.t. lopende projecten en activiteiten.

Productontwikkeling en-promotie als marketingstrategie

In de voorafgaande periode is het merk Hollandse Plassen ontwikkeld en zijn de eerste stappen gezet om via dit merk de bekendheid van het Hollandse Plassengebied te vergroten. Met de totstandkoming van de uitvoeringsagenda is een aantal van de tweede categorie projecten aan de orde die vragen om verdere coördinatie en samenwerking in HUP-verband en mogelijk andere partijen.

Lokaal wordt in meer of mindere maten samengewerkt aan de promotie van het eigen lokale plassengebied. In enkele deelgebieden wordt intensiever geïnvesteerd in de ontwikkeling en promotie van producten voor de watertoerist zoals: evenementen, arrangementen, routes, locaties en informatieproducten. Zowel de producten en de promotie ervan als de participatieve wijze waarop ze tot stand komen, hebben potentie om het merk Hollandse Plassen duurzaam te laden en een programma te bieden aan de watertoerist. Marketingorganisaties in Leiden en het Hollands plassengebied willen initiatiefnemers van deze producten helpen, door kennis en netwerk te bieden waarmee ze hun product op grotere schaal kunnen doorontwikkelen en promoten bij een grotere groep potentiële toeristen.

Het doel van deze marketingsstrategie is de (door-) ontwikkeling mogelijk maken van lokale producten die het merk Hollandse Plassen kunnen laden. De activiteiten zullen bestaan uit; Cocreatie van bijeenkomsten waarin ondernemers en andere actoren worden verbonden en gecoacht om hun producten collectief te ontwikkelen en op grotere schaal te gaan promoten; Projectcoördinatie waarbij ontwikkelde producten met een iconische waarde voor het merk Hollandse Plassen centraal staan. Het is van belang een projectcoördinator beschikbaar te krijgen voor begeleiding van productie, ontwikkeling van promotie, afstemming met overheid, werving van partners en sponsors en afstemming met de projectgroep leden.

Content- en campagnecoördinatie

Het netwerk van marketingorganisaties wil haar rol vervullen in de vorm van cocreatie-bijeenkomsten, projectleiding voor productontwikkeling en coördinatie van onderlinge marketingcommunicatieactiviteiten. De marketingcommunicatie van Hollandse Plassen richt zich op promotie van specifieke producten in bestaande lokale toeristische media. Onderlinge uitwisseling van toeristische informatie tussen de deelgebieden is daarbij een succesvoorwaarde. Daarvoor wordt een centraal redactieplatform ingericht. Hiernaast zullen activiteiten worden ondernomen middels PR en advertising, in nationale en internationale toeristische media, t.b.v. de ontwikkelde producten.

Het doel van de content- en campagnecoördinatie is een groei van bereik van toeristische en recreatie informatie. En het optimaliseren van efficiëntie en effect van lokale mediabestedingen.

De activiteiten zullen bestaan uit de opbouw en coördinatie van een nieuw redactienetwerk. Hierin werken bestaande lokale redacteuren/content managers samen aan het onderling verspreiden van content, gezamenlijke ontwikkeling van informatie en media en coördineren van campagnes die gericht zijn op grootschalige promotie van de ontwikkelde iconische productmarktcombinatie.

B.2.3 *Hollandse Plassen als sloepenparadijs*

Potentie van het sloepennetwerk

De afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd in het sloepennetwerk. Oorspronkelijk ontstaan vanuit de Nieuwkoopse Plassen, en momenteel uit gegroeid tot het grootste aaneengesloten sloepennetwerk van Europa. Het netwerk strekt zich uit vanaf de Nieuwe Maas tot aan Den Helder. Verschillende publieke en private partijen zetten momenteel in op het sloepvaren. Dat wordt nog eens onderstreept door de ontwikkeling in de waterrecreatiesector dat het toervaren afneemt en de dagrecreatie toenmeemt.

Het sloepennetwerk past bij uitstek bij de Hollandse Plassen. Door de geringe diepgang en opbouwhoogte is het mogelijk om met een sloep tot in de haarvaten van het vaarwegennetwerk te komen. Op deze wijze verbindt het sloepennetwerk op ultieme wijze de Hollandse steden, het Hollandse landschap en de Hollandse Plassen met elkaar. Juist de afwisseling tussen stad en land maakt het varen in een sloep aantrekkelijk. En daarmee onderscheid de Hollandse Plassen zich ook nadrukkelijk van de andere vaargebieden. Het Hollandse Plassengebied kan zich met het sloepennetwerk als 'unique selling point' steviger op de kaart zetten.

Het netwerk ligt er al. Nu is het zaak deze nog beter te benutten. Met name op het gebied van de koppeling van de gastvrijheidseconomie met het netwerk valt nog veel te winnen. Door het koppelen van 'Points of Interest' aan het netwerk, wordt het sloepvaren interessanter.

Om het sloepennetwerk geschikter te maken voor een bredere doelgroep, moet worden ingezet op verschillende type gebruikers. Van beginners die gemakkelijk met een sloep op een veilige wijze de Hollandse Plassen kunnen ervaren. Tot de ervaren sloepvaarder die telkens nieuwe stukken van het netwerk kan ontdekken. Het netwerk moet ingericht zijn om zowel verschillende dagtochten te kunnen ondernemen of juist lange meerdaagse tochten gekoppeld aan prettige overnachtingslocaties.

De ondernemers (zowel sloepverhuurders als de gastvrijheidseconomie) moeten hier meer op in spelen door gezamenlijke arrangementen en themaroutes te bedenken.

Regionale coordinatie Sloepennetwerk

Het sloepennetwerk is destijds gefaciliteerd door Holland Rijnland, zij hebben het netwerk uitgerold met de plaatsing van borden en de uitgifte van sloepenkaarten. Momenteel is het beheer en onderhoud van dit deel van het sloepenentwerk nergens geborgd. Het coördineren van het beheer en onderhoud van het sloepennetwerk is een rol die goed past bij het HUP. Daarbij gaat het niet alleen om het coördinerende beheer van het bestaande netwerk, maar ook de verdere doorontwikkeling van netwerk. Binnen de HUP-gemeenten, maar ook bij de beoogde verbindingsgemeenten zijn er vaarwegen die aan het netwerk toegevoegd kunnen worden. Dit vergt wel enige aanpassing aan het bestaande netwerk (knooppuntenumeringen en de vervanging van borden). Tevens kan er ook beter samengewerkt worden met de overige beheerders van het sloepennetwerk, zoals in de regio Haaglanden en regio Amstel-/ Kennemerland.

Activatie gastvrijheidseconomie

Om het sloepennetwerk door te kunnen ontwikkelen tot 'unique selling point' van de Hollandse Plassen dient de gastvrijheidseconomie rondom het netwerk geactiveerd te worden. De verschillende ondernemers en organisaties rondom het netwerk moeten collectief bewust worden dat ze allemaal een deel kunnen bijdragen aan het aantrekkelijk maken van het sloepennetwerk.

Themaroutes

Een manier om de belevingswaarde van het sloepennetwerk te vergroten is het aanbieden van themaroutes en arrangementen. De combinaties van sloepvaren met een ambtelijke of culinaire lunch en een bezoek aan een kaasboerderij of kunstatelier, zijn interessant. Deze combinaties moeten door de ondernemers en organisaties gezamenlijk ontwikkeld en uitgedragen worden.

Samenwerkende sloepverhuurders

Om het sloepennetwerk voor de consument toegankelijker en laagdrempeliger te maken ligt er een opgave bij de (sloep-)verhuur bedrijven om te komen tot nieuwe concepten. Bijvoorbeeld de mogelijkheid een sloep te huren op de Kaag en deze weer in te leveren bij Nieuwkoop en vice versa.

Overnachtingslocaties

Om waterrceranten langer in het gebied te houden en meerdaagse dagtochten te kunnen ondernemen, is het cruciaal dat er voldoende overnachtingslocaties aan het water zijn. Plekken waar de sloepen veilig achter gelaten kunnen worden en waar recreanten voor één of meerdere dagen kunnen verblijven om zo ook de omgeving te verkennen

De drie bovenstaande activiteiten zullen niet niet uit zichzelf gebeuren. Er is een initieerderende en faciliterende partij nodig om de ondernemers en organsaties bij elkaar te brengen en te komen tot gezamenlijk actie. Die faciliterende rol pakt het HUP op, terwijl het verdere uitwerken en uitventen van de routes bij de ondernemers en organisaties ligt.

Bijlage 3 Input gemeenten

Aalsmeer

Toerisme en recreatie in Aalsmeer

In 2016 is de Agenda Recreatie en Toerisme vastgesteld. Voorop staat dat inwoners nu en in de toekomst goed kunnen recreëren in Aalsmeer. In deze agenda is daarnaast uitgewerkt op welke wijze Aalsmeer kan profiteren van het groeiende aantal toeristische bezoekers dat de MRA bezoekt. In de nieuwe agenda wil het college zich met name richten op:

- het verbeteren van de recreatieve/toeristische infrastructuur,
- samen met ondernemers door middel van gebiedspromotie de kracht van Aalsmeer meer uitdragen,
- het stimuleren van productontwikkeling en kwaliteitsverbetering van het bestaande aanbod voor specifieke doelgroepen, waaronder de (inter)nationale toerist en de waterrecreant en/of watersporter,
- stimuleren van samenwerking tussen ondernemers in de recreatie en watersportbranche,
- het vergroten van het aanbod van verblijfsaccommodaties.

Vanuit het regionale project Amsterdam Bezoeken Holland Zien, waarbij de aantrekkingskracht van Amsterdam wordt ingezet om internationale bezoekers te verleiden ook de regio te ontdekken, zijn verschillende profielen ontwikkeld. Aalsmeer valt in dit kader onder Flowers of Amsterdam en Leisure lakes. Vooral het bloemenkarakter van Aalsmeer wordt als een sterk profiel gezien.

Er is een toenemende behoefte aan mogelijkheden tot oeverrecreatie. De samenwerking tussen de gemeente en de recreatie en toerismesector is de afgelopen jaren versterkt. Inzet voor de komende jaren is dat de gemeente een rol als aanjager en verbinder blijft vervullen.

Met Ondernemend Aalsmeer wordt in 2017 samen gewerkt aan een promotieplan. Aalsmeer ondersteunt twee evenementen die bijdragen aan de doelstellingen om Aalsmeer beter op de kaart te zetten: Aalsmeer Flower Festival (bloemengemeente) en de Westeinderwaterweek (watergemeente). In 2017 wordt voor Fort Kudelstaart een exploitant aangetrokken. Het Fort kan daarna voor watersport ingezet worden. Ook wordt het Fort openbaar toegankelijk voor publiek zodat de geschiedenis van het Fort beter kan worden uitgedragen.

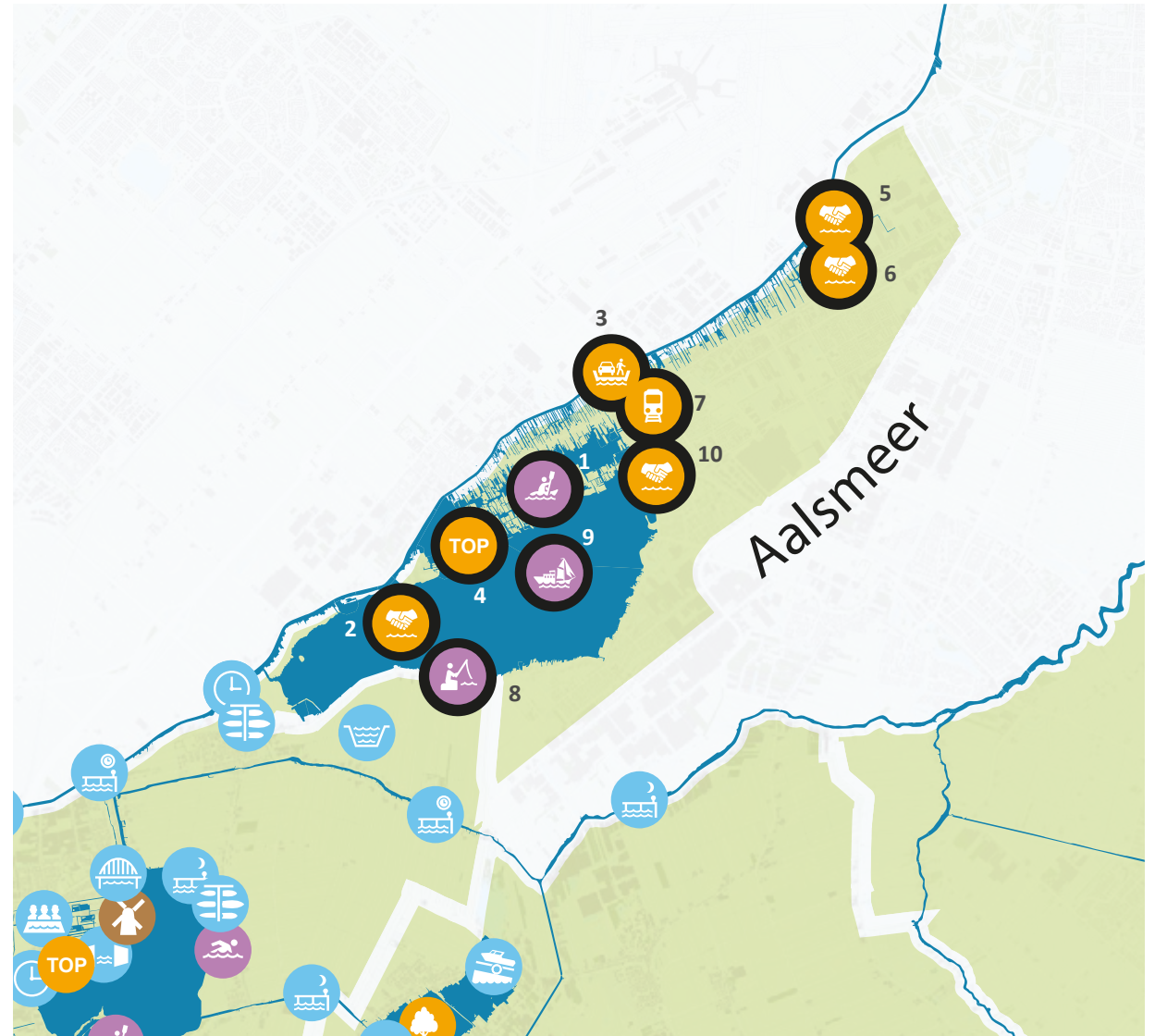
Aalsmeer streeft naar een goed beheer van de Westeinderplassen. In 2017 wordt een voorstel uitgewerkt voor een varende boswachter. Aalsmeer streeft naar een betere verdeling van de kosten van het beheer van de Westeinderplassen over de gebruikers. Met opbrengsten vanuit recreatie kan mogelijk een beter beheer van de Westeinderplassen worden gerealiseerd.

Wij zetten in om in 2017 een meerwaarde- en kansenonderzoek voor de Drechtdoorsteek te laten uitvoeren. Aalsmeer werkt nauw samen met omliggende gemeentes, de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland en de waterschappen. Aalsmeer is wel aanjager maar niet de eigenaar van het plan voor de Drechtdoorsteek.

Projecten uit Agenda Recreatie en Toerisme

1. Routeontwikkeling
2. Kleinschalige voorzieningen en recreatief medegebruik langs routestructuren
3. Pontverbinding ringvaart nabij Praamplein (onderdeel Fortenroute)
4. Toeristische overstappunten
5. Versterking recreatiesteunpunt Takkade e.o.
6. Versterking recreatieve beleving Oosteinderpoel
7. Bereikbaarheid toeristisch/recreatieve attracties met OV
8. Aanleg vissteigers Herenweg
9. Vergroting aanlegmogelijkheden chartervaart
10. Project Waterfront Aalsmeer

Bodegraven - Reeuwijk

Beleid en ambitie gemeente

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk stimuleert initiatieven op het gebied van waterrecreatie. Ze is bezig met een haalbaarheidsstudie met betrekking tot de westtak van het Rondje Rijn en IJssel. De Reeuwijkse Plassen zullen daarin zoveel mogelijk ontzien worden in verband met de bijzondere eigendomssituatie en de natuurwaarden van het gebied.

Ondernemerschap en samenwerking

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk zet in op initiatieven van inwoners en bedrijven en heeft burgerparticipatie hoog in haar vaandel staan.

Op het gebied van waterrecreatie begint zich een aantal private activiteiten te ontwikkelen.

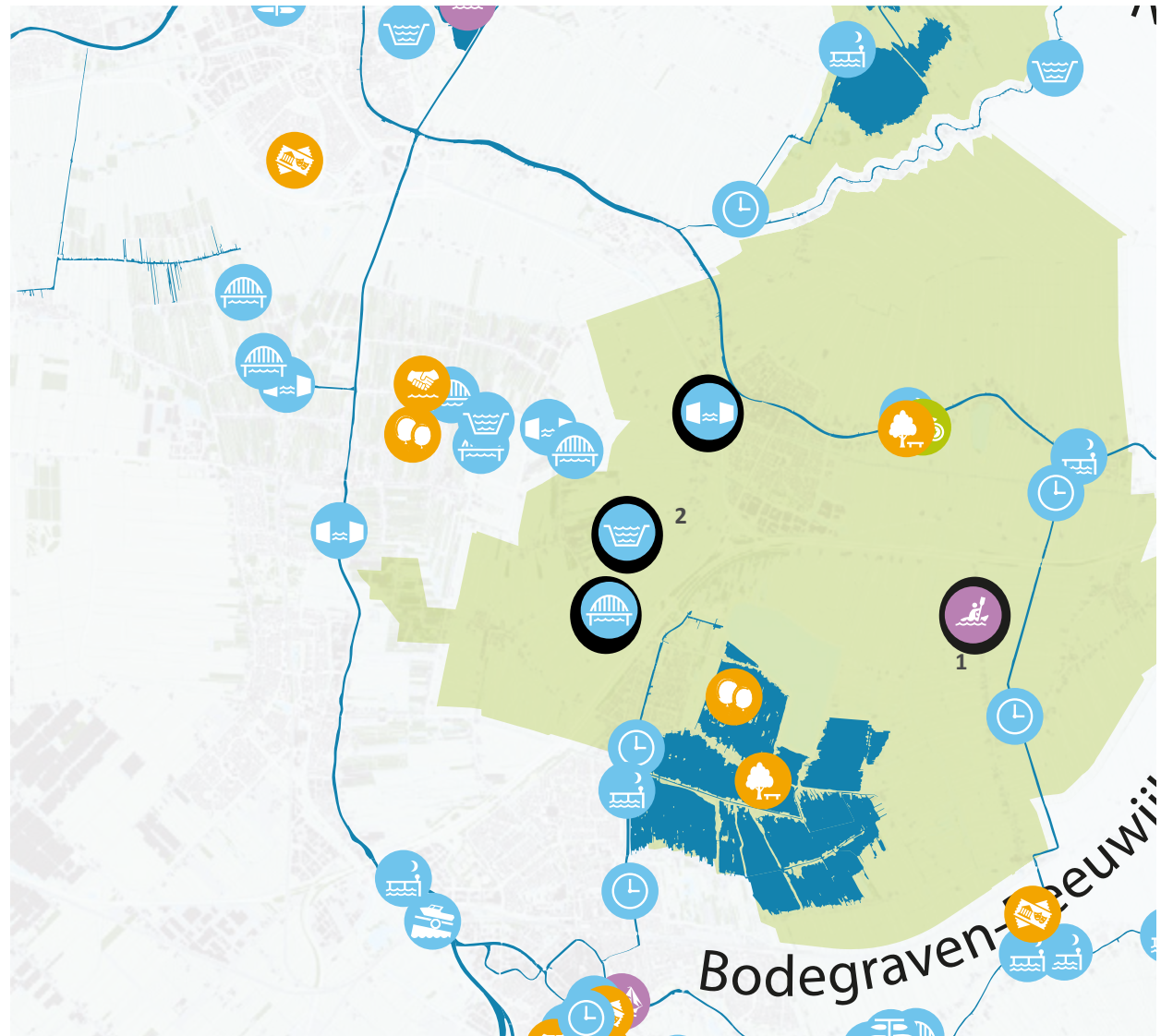
Ingediende projecten

Gemeentelijke projecten

1. Kanonetwerk Oude Hollandse Waterlinie

Gemeente overschrijdende projecten

2. Rondje Rijn-IJssel

Kaag & Braassem

Beleid en ambitie gemeente

De gemeente Kaag & Braassem is momenteel bezig met het formuleren van beleid omtrent waterrecreatie door middel van het opstellen van een Wateragenda. Aanleiding hiervoor is de decentralisatie van vaarwegbeheer en diverse ontwikkelkansen op het gebied van waterrecreatie. De gemeenteraad heeft de intentie uitgesproken om het bestaande vaarwegennetwerk te borgen en waar mogelijk door te ontwikkelen. In de wateragenda biedt hier handvatten voor.

In de wateragenda worden twee typen kaarten opgenomen:

De **beheer- en zoneringskaart** biedt de basis voor het borgen van de gemeentelijke vaarwegen en het opstellen van de reglementen rondom het varen.

De **ontwikkel- en ambitiekaart** maakt het potentiële vaarwegennet inzichtelijk en geeft aan waar de mogelijkheden liggen om de waterrecreatie door te ontwikkelen en te versterken.

De Wateragenda zal worden opgenomen in de in wording zijnde Maatschappelijke Ruimtelijke Structuurvisie (MRSV).

Ondernemerschap en samenwerking

Binnen de gemeente wordt intensief samengewerkt met ondernemers en overige stakeholders. De ondernemers zijn vertegenwoordigd in het WOKB (Waterrecreatie Ondernemers Kaag & Braassem). De stichting Kaag en Braassem promotie onderneemt veel activiteiten op het gebied van marketing en promotie. Meer informatie hierover is te vinden op www.rondomkaagenbraassem.nl.

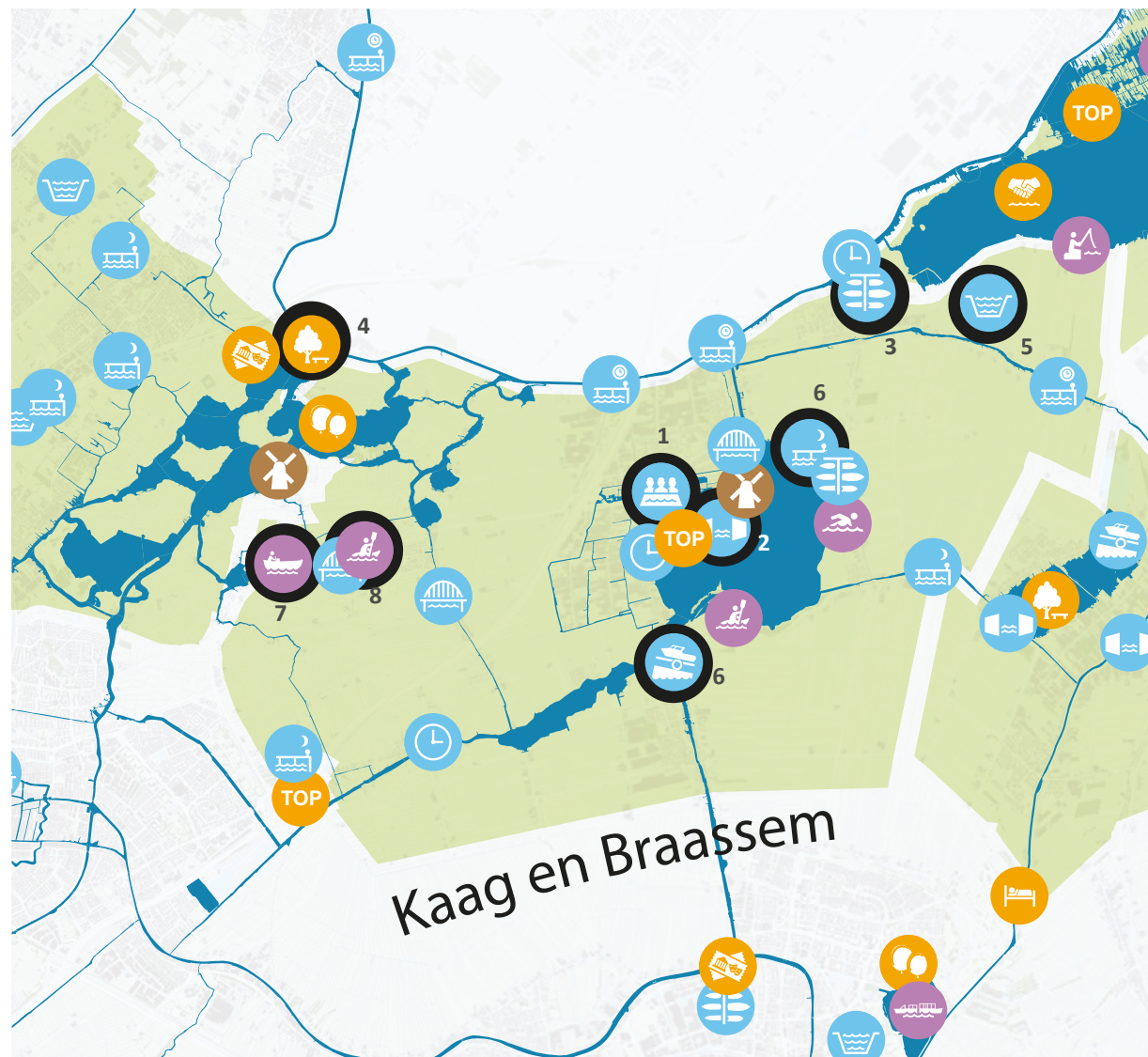
Ingediende projecten

Gemeentelijke projecten

1. Vaarwegbeheer en nautisch beheer
2. Tweede sluis Braassemerland
3. Passantenhaven Leimuiden
4. Buitenkaag
5. Drechtdoorsteek
6. Passantenplekken, trailerhellingen, boodschappensteigers

Gemeente overschrijdende projecten

7. Sloepennetwerk uitbreiden/ fijnmaziger maken binnen gemeente
8. Kanonetwerk ontwikkelen (met Teylingen)

Leidschendam - Voorburg

Beleid en ambitie gemeente

De gemeente Leidschendam-Voorburg is een aantrekkelijke groene woongemeente. Met een groot buitengebied, de Vliet met de vele buitenplaatsen, Vlietland, oude dorpskernen, een divers winkelaanbod en culturele voorzieningen en elementen die verwijzen naar de rijke historie (bijvoorbeeld de Romeinen en Huygens) heeft de gemeente een veelzijdig toeristisch-recreatief aanbod dat voor een groot deel gericht is op de regio. Water speelt een belangrijke rol binnen de gemeente. De Vliet verbindt de kernen Leidschendam en Voorburg en via recreatiegebied Vlietland de kern Stompwijk.

De gemeente heeft in het coalitieakkoord op het gebied van recreatie en toerisme benoemd dat (dag) recreatie en toerisme een belangrijke bijdrage levert aan het economisch klimaat. Daarnaast is er nog een groot potentieel aan bezoekers. Aandacht is er voor het recreatieve karakter van de Vliet en de fietsverbindingen in het buitengebied.

De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft in juli 2017 de Economische Agenda 2017-2020 vastgesteld. De Economische Agenda is de kapstok voor alle activiteiten die bijdragen aan de economie. De Visie Recreatie & Toerisme Leidschendam-Voorburg 2025 en het Actieplan Recreatie & Toerisme 2017-2021 maken onderdeel uit van de Economische Agenda. In de visie recreatie en toerisme wordt ingezet om de basis op orde krijgen (compleet aanbod) en op een grotere bekendheid (promotie rond iconen).

Doelen:

- Aantrekken van bewoners, recreanten en toeristen
- Versterken van recreatieve voorzieningen
- Versterken van recreatieve netwerken

Doelstelling op het gebied van water:

- Voltooien sloepennetwerk
- Helpen faciliteren breed recreatief aanbod Vlietland
- Lobbyen voltooiing Rondje Vliet-Vlietland-Hollandse Plassen
- Organiseren waterevenementen (o.a. Vlietdagen)
- Realiseren meer aanlegplaatsen
- Realiseren wandel- en fietspad langs de Vliet.

Ondernemerschap en samenwerking

De gemeente heeft geen vast overleg met de watersportsector als geheel, maar een vertegenwoordiging van de watersport is betrokken geweest bij de aanleg van de nieuwe passantenvoorzieningen die de afgelopen jaren in de gemeente zijn gerealiseerd. Verder is de visie en het actieplan recreatie & toerisme tot stand gekomen in samenwerking met de lokale partners in de toeristisch recreatieve sector. Zij zullen ook bij de verdere uitwerking betrokken worden.

Gebieds- en productontwikkeling

De gemeente richt zich op de volgende gebruikersgroepen

- toeristische en recreatieve vaart
- waterfrontgebruikers (wandelaars, fietsers en bewoners)
- nautische evenementen

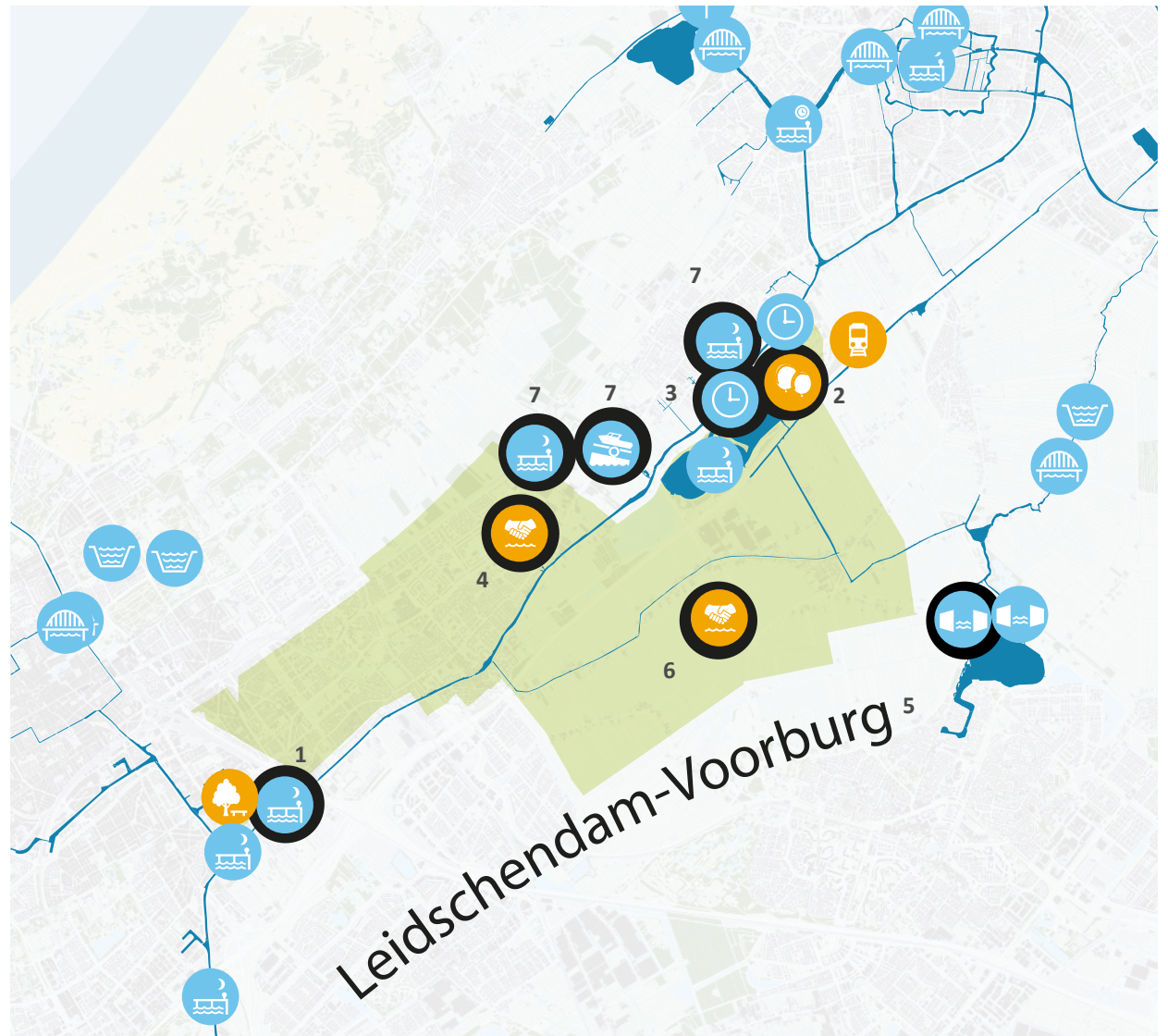
Ingediende projecten

Gemeentelijke projecten

1. Realiseren aanlegsteiger bij park Hoekenburg
2. Organiseren waterevenementen (o.a. Vlietdagen)
3. Stimuleren bediening van de ophaalbrug naar Vlietland (van de Provincie) ten behoeve van de recreatievaart
4. Project Vlietvoorde (in de Duivenvoordecorridor) in Leidschendam; Publieke aanlegmogelijkheden bereikbaar vanaf de Vliet (o.a. langs de middelste Opvaart); Het realiseren van rustpunten langs fiets-, wandel- en vaarroutes (gemeente); Benutten mogelijkheden water door marktpartijen (aanlegplaatsen, botenverhuur e.d.); Kanaal van Corbulo zichtbaar maken en toegankelijk maken vanaf het water (door aanleg enkele aanlegplaatsen); Buitenplaats Oostbosch zichtbaar maken en toegankelijk maken vanaf het water (door aanleg enkele aanlegplaatsen)

Gemeente overschrijdende projecten

5. Stimuleren realisatie overtoom/sluis Zoetermeerse Plas
6. Projecten Duin Horst & Weide (hierin zijn 3 en 5 ook genoemd). Verder voor komende jaren prioriteren projecten uit rapport Recreatief netwerk Duin Horst & Weide
7. Projecten Voorschoten
  - Haalbaarheidsonderzoek kleine haven in het centrum van Voorschoten
  - Realisatie aanlegplaatsen bij jachtwerf Warmenhoven

Nieuwkoop

Beleid en ambitie gemeente

Waterrecreatie is verankerd in het gemeentelijk beleid via de Agenda Recreatie Groene Hart Zuid-Holland en tevens als toeristische trekpleister in de Flexibel Meerjarenagenda 2016-2021 Rijn- en Veenstreek die door de raad is vastgesteld.

De gemeente heeft de ambitie om het groen-blauwe Raamwerk te versterken. Deze is met name gericht op duurzame groei in de recreatieve sector in de Rijn- en Veenstreek. De gemeenten Kaag en Braassem, Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop hebben voor de Flexibel Meerjarenagenda een Doelen-Inspanningen-Netwerk opgesteld. Het doel is het versterken van het Groen-Blauwe raamwerk. Deze is gericht op duurzame groei in de recreatieve sector in de Rijn- en Veenstreek. Streven is hierbij het verdubbelen van de omzet in de periode 2016-2020.

Ondernemerschap en samenwerking

De lokale ondernemers zijn binnen de gemeente georganiseerd via het platform NON (Netwerk Ondernemers Nieuwkoop). Samenwerking vindt niet alleen plaats met ondernemers, maar ook met bewoners, andere gemeenten en overheden.

Gebieds- en productontwikkeling

De gemeente zet in op gebiedsontwikkeling voor sloepen en kano's. Het aanbod van thematische arrangementen en de inzet van een aaneengesloten vaarnetwerk is hierbij van essentieel belang.

Op het terrein van productontwikkeling zijn arrangementen in ontwikkeling o.a. via NON, maar ook via "Struinen en Vorsen". Onder andere is een fietsroutekaart tot stand gebracht in overleg met ondernemers.

Bijdrage aan Hollandse Plassengebied

Het Hollandse Plassengebied biedt een keur aan watersportmogelijkheden. De Nieuwkoopse Plassen bieden bijvoorbeeld mogelijkheden om te zeilen en met fluisterboten te varen. Vele mogelijkheden zijn er nog voor bijvoorbeeld het sloepennetwerk en natuurtoerisme.

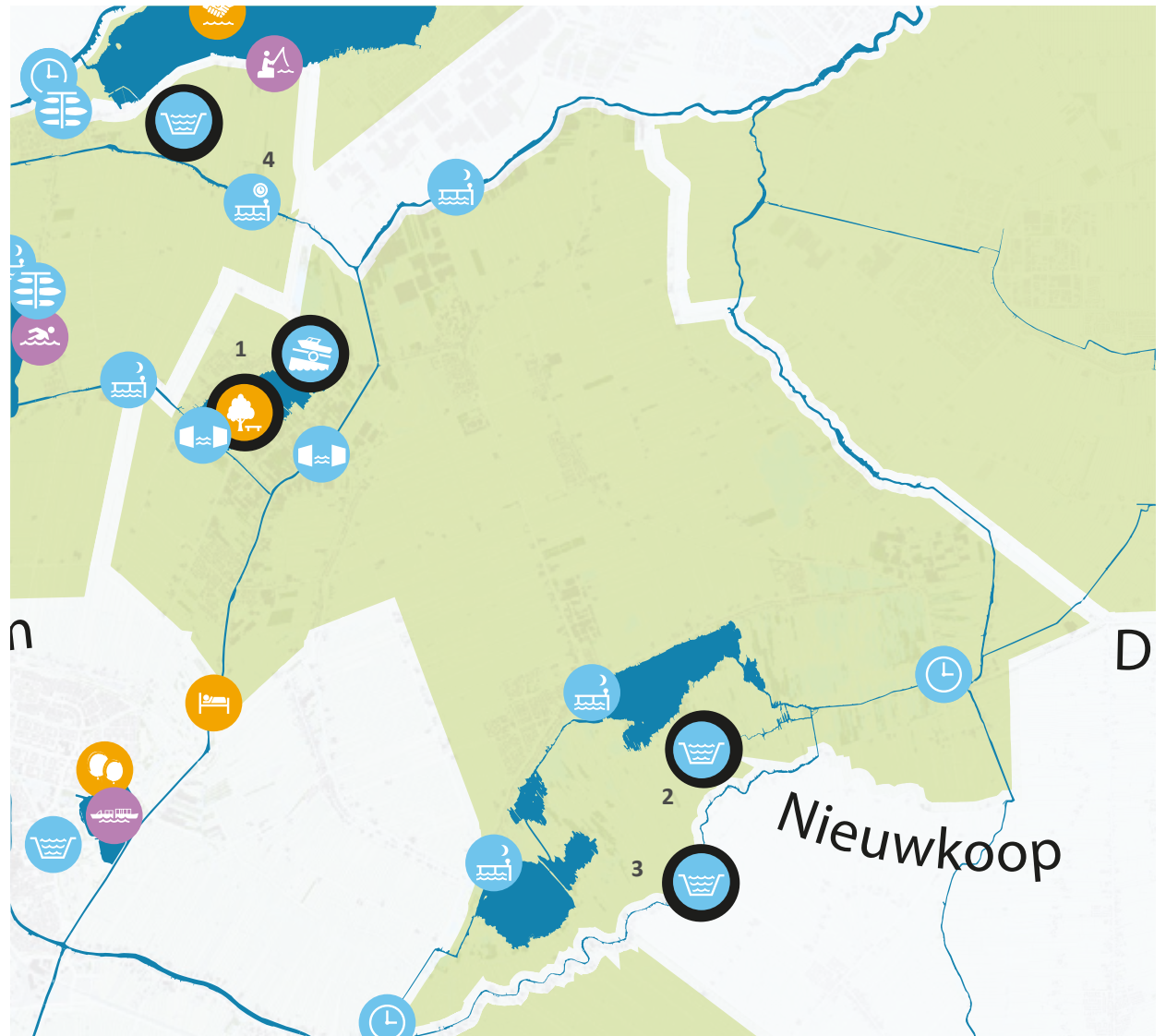
Ingediende projecten

Gemeentelijke projecten

1. Kwaliteitsverbetering Langerarse Plassen
2. Verbinding Nieuwkoopse Plassen en Meije
3. Verbeteren bevaarbaarheid Meije

Gemeente overschrijdende projecten

4. Realiseren Drechtdoorsteek

Teylingen

Beleid en ambitie gemeente

De gemeente Teylingen heeft in maart 2016 haar geactualiseerde visie op recreatie en toerisme 2016-2020 vastgesteld. Teylingen zet in op:

- Routenetwerken (uitbreiding van vaar-, fiets- en wandelroutes) en aanlegmogelijkheden voor sloepen.
- Recreatieve gebiedsontwikkeling en inrichting
- Natuur, biodiversiteit en cultuurhistorisch erfgoed
- Watersport
- Verblijfsmogelijkheden
- Marketing

Voor watersport zetten we in op:

- Versterking van de Kagerplassen tot aantrekkelijk watersportgebied met voldoende voorzieningen
- Realisering van een vaarnetwerk voor kano's en (elektrische) sloepen met de nodige kleinschalige (gecombineerde) aanlegsteigers
- Uitbreiding passantenplaatsen voor de pleziervaart in het Kagerplassengebied, bij station Sassenheim en in het Voorhavenkwartier in Sassenheim
- Opheffen van knelpunten in vaarverbindingen
- Concentreren van pleziervaartuigen vanuit de sloten nabij de bestaande bebouwing of in jachthavens met het oog op het verbeteren van de landschapskwaliteit
- Bevorderen van een duurzaamheidslag bij alle ondernemers en gebruikers, in het bijzonder de jachthavens, passantenplaatsen en met de stimulering van elektrisch varen

Ondernemerschap en samenwerking

Binnen de gemeente wordt intensief samengewerkt met ondernemers en stakeholders. Ondernemers zijn vertegenwoordigd in het WOKB (Waterrecreatie Ondernemers Kaag & Braassem) en de TOV (Teylingse Ondernemers Vereniging). Warmond aan de Kaag en VVV Warmond Teylingen promoten het gebied rondom de Kaag.

Realisering van projecten wordt vooral uitgewerkt via agenda's van de Provincie Zuid-Holland in samenhang met Holland Rijnland binnen de samenwerkingsverbanden Leidse Ommelanden, de Bollenstreek en het Hollands Utrechts Plassenberaad. Hierbij wordt nadrukkelijk ook de samenwerking met (watersport)ondernemers, natuurbeschermingsorganisaties, landschaps- en terreinbeheerders gezocht.

Gebieds- en productontwikkeling

Teylingen is zowel binnen de Leidse Ommelanden als binnen het Gebiedsagenda Bollenstreek actief met gebieds- en productontwikkeling.

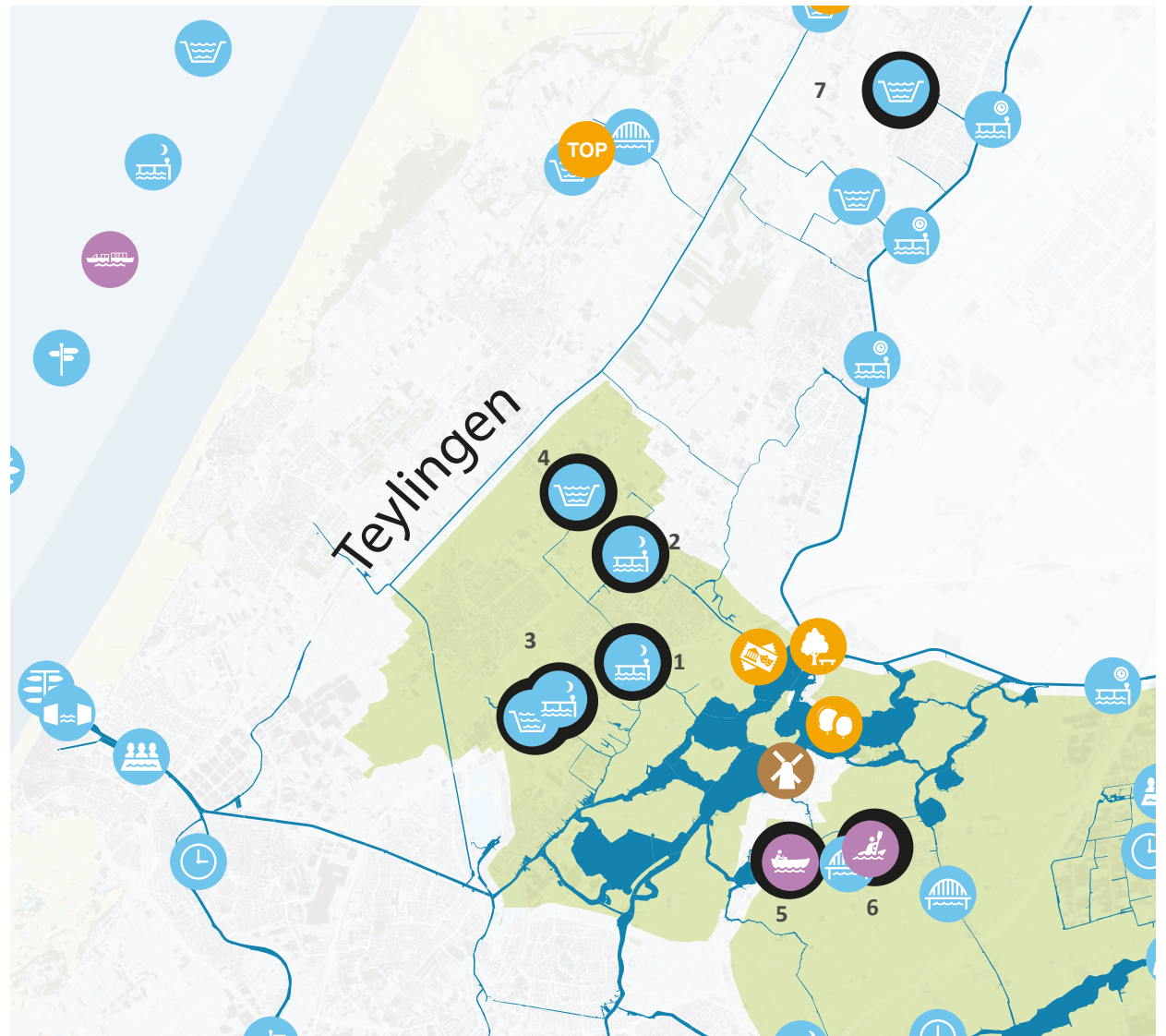
Ingediende projecten

Gemeentelijke projecten

1. Waterpoort Leiden
2. Passantenhaven Ruïne Teylingen
3. Vaarverbinding en ligplaatsen Hotel Sassenheim
4. Vaarverbinding Zandsloot- Leidse Trekvaart

Gemeente overschrijdende projecten

5. Sloepennetwerk uitbreiden/ fijnmaziger maken binnen gemeente
6. Kanonnetwerk ontwikkelen (met Kaag & Braassem)
7. Versterken verbindingen en netwerken, ontwikkelen visie en projecten ter verbetering van de routenetwerken in de streek (gebiedsagenda groen)

Wijde Meren

Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

De komende jaren wordt het Vechtplassengebied verder ontwikkeld tot 'vrijtijdsland-schap'; een aantrekkelijk en toegankelijk groen gebied waar mensen graag wonen, werken en recreëren. Met een breed aanbod aan vrijetijdsactiviteiten, met publieke en private recreatieve voorzieningen van goede kwaliteit en met talrijke mogelijkheden om het ge-varieerde waterrijke (cultuur)landschap, met topnatuur en sporen van een rijke historie, is er volop te beleven. Met een aantal investeringsprojecten en processen willen partijen het vrijetijdslandschap nog meer versterken. Het gebied wordt toegankelijker, aantrekke-lijker en bekender gemaakt, met voorzieningen en activiteiten die passen bij de schaal en het karakter van het gebied.

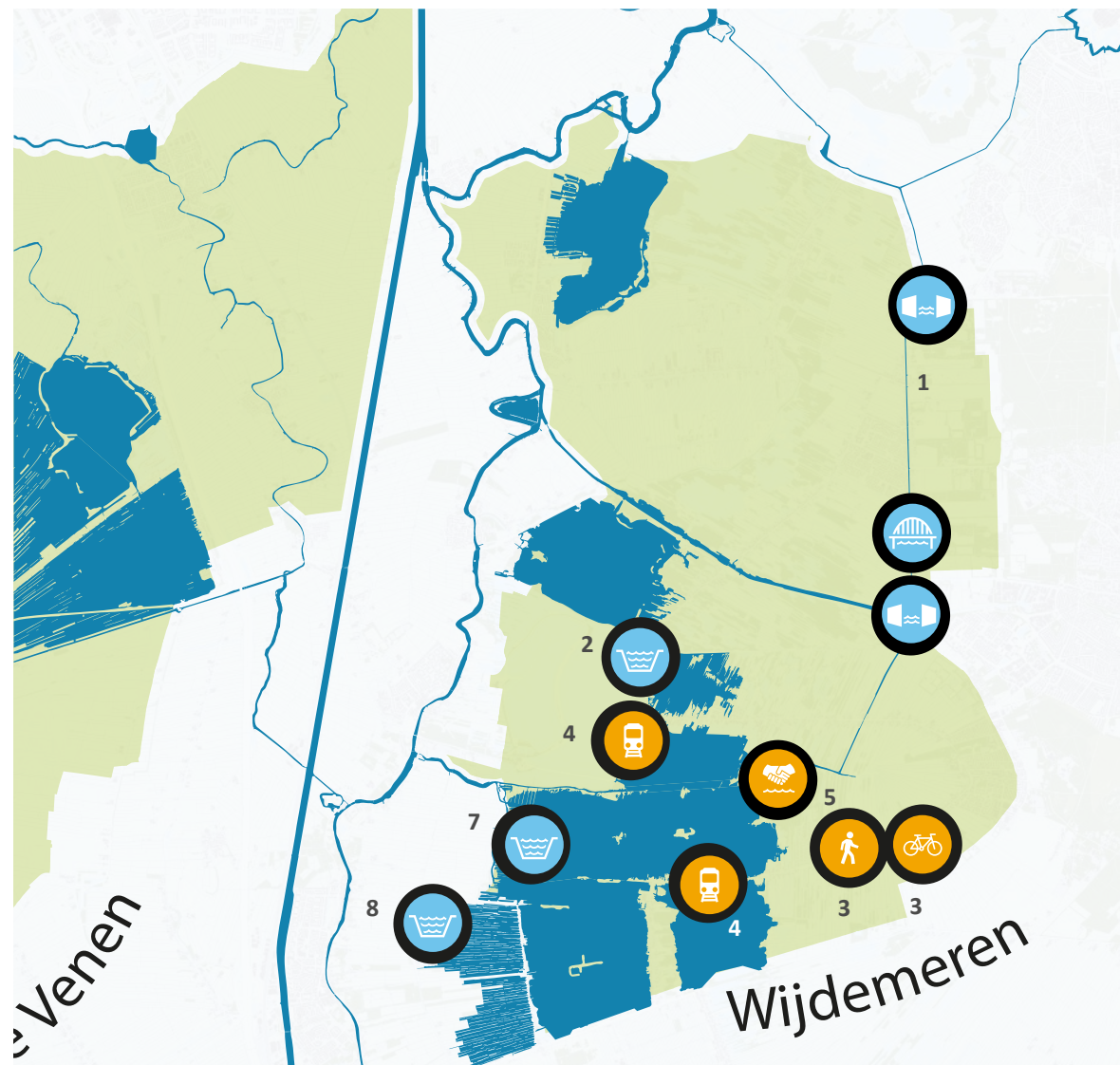
Om hierin de komende jaren een belangrijke stap te zetten, zijn de volgende speerpunten benoemd:

- De aanleg van recreatieve routes (varen, fietsen, wandelen en paardrijden)
- Het verbeteren van de verkeerskundige ontsluiting en toegankelijkheid van het gebied (incl. zonering, parkeren, transferia, overstappunten, bereikbaarheid met OV)
- Het attractiever maken van de dorpslinten (Loosdrechtse dijken, de Scheendijk)
- Herontwikkeling van de eilanden in Loosdrechtse plassen en Wijde Blik, incl. creëren van een icoon voor het Loosdrechts plassengebied.
- Het duurzaam oplossen van de baggerproblematiek in de Loosdrechtse plassen, in combinatie met het verbeteren van de waterkwaliteit;
- Het versterken van kenmerkende landschappelijke structuren (legakkers, petga-ten en rietlanden)

Projecten gebiedsakkkoord

1. Vaarverbinding 's Gravelandse vaart
2. Vaarverbinding Loosdrechtse plassen – Hilversums kanaal
3. Recreatieve routes & natuur- en landschapsbeleving
4. Onderzoek ontsluiting & toegankelijkheid
5. Van dorpslint naar recreatieboulevard
6. Prijsvraag 'Icoon Loosdrecht'
7. Bagger & zwevend slib Loosdrechtse plassen
8. Herstel & duurzaam behoud legakkerlandschap Kievitsbuurten

BIJLAGE 4 Format Input

Algemeen

Beleid en ambitie gemeente

- Hoe is waterrecreatie verankerd in het gemeentelijk beleid?
- Welk ambitie heeft de gemeente met betrekking tot waterrecreatie?

Ondernemerschap

- Op welke wijze zijn de ondernemers georganiseerd binnen de gemeente?
- Op welke wijze zijn de ondernemers betrokken bij het gemeentelijke beleid?

Gebied en product

- Op welke gebruikersdoelgroep(-en) en welk gebruik moet worden ingezet?
- Wat heeft de betreffende plas deze doelgroep te bieden?
- Welke aanvullingen zijn er in dat product (arrangementen, fysieke infrastructuur, etc.) nodig?
- Hoe draagt het individuele gebied bij aan de Hollandse Plassen als geheel?

Projectinformatie

Projectkenmerken

Wat is de projectnaam? Korte beschrijving van het project. Wat is de aard van het project (meerdere aspecten mogelijk)? Wat is het schaalniveau van project

Projecteffecten

Wat is het beoogde effect van het project? Wat is de kansrijkheid van het project?

In welke mate draagt het project bij aan de identiteit, bereikbaarheid en bekendheid van de Hollandse Plassen als geheel? Zijn er meekoppelkansen waar dit project van kan profiteren of waarop dit project kan meeliften?

Participatie en samenwerking

Welke stakeholders zijn betrokken bij het project? Op welke wijze wordt in het project samengewerkt met andere overheden, ondernemers, gebruikersgroepen overige belangenorganisaties? Kan de kennis die opgedaan wordt in het project gedeeld worden met andere delen van het Hollandse Plassengebied?

Projectstatus

Wie is projecteigenaar en verantwoordelijke voor het project? In welke planfase bevindt het project zich? Op welke termijn wordt realisatie beoogd?

Projectfinanciering

Wat zijn de (ingeschatte) kosten van het project? Hoe wordt het project gefinancierd? Zijn er vormen van cofinanciering van toepassing/noodzakelijk? Valt het project onder andere programma's of ander beleid? Zo ja, welke?

B5 LEGENDA

Overzichtskaart

Op de overzichtskaarten zijn alle ingediende projecten aangeduid iconen. Deze hebben betrekking op interventies op het gebied van het vaarwegennetwerk zelf (blauwe iconen), de waterfronten langs het vaarwegennetwerk (oranje iconen). De groene iconen hebben betrekking op natuur en milieu.

NETWERK

Waterwegen Inland water

- Vaarweg type 1
- Vaarweg categorie 1

Bridgen en dijken

- Brug
- Dijk
- Aandijk
- Polderdijk
- Sluizen grel

Aanleggen

- Haven
- Puntvaarwater
- Doekvaarwater
- Waterplein
- Waterplein

Milieu

- Waterkering

Vaargebied

- Natuurlijke vaargebied

Informatie

- Polderdijk

WATERFRONTEN

Overstroom Inland water

- Haven
- Overstrooming
- Afwatering
- Overstroom

Toegankelijkheid

- Inlo
- Openbaar vaarwater
- Punt
- Toekomstig Overstrooming

Roepen en gebieden

- Waterplein
- Waterplein
- Waterplein

Waterschappen

- Waterschap

NATUUR & MILIEU

Natuur Inland water

- Natuurontwikkeling
- Waterplein
- Waterplein
- Waterplein
- Waterplein

HOLLANDSE
PLASSEN
